Ч. 104 (14.647). Львів, субота 15. травня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Мадярщина введе обовязкову військову службу?

У колах Малої Антанти беруть у рахубу можливість, що Мадярщина введе обовязкову військову службу і дозброїться. Сподіються, що Прага домагатисьме у такому випадку якнайстрогішої реакції Малої Антанти, зате Югославія з цим не погоджується.

Італійська дипльоматія мабуть намагається вплинути на Білгород і Букарешт у тому напрямі, щоби вони приняли нарушення тріяноського миру якнайспокійніше.

ЧИ БОЛГАРІЯ НАРУШИЛА МІЖНАРОДНІ ЗОБОВЯЗАННЯ?

У Софії відбулася військова дефіляда, в якій взяли участь повзи й літаки. Букарештенський щоденник „Монта" закидує Болгарії, що вона цим способом нарушила мировий договір.

Конференція британської імперії.

Нині (у пятницю) перед полуднем зібралась у Льондоні конференція британської імперії, присвячена в першу чергу політичним справам; обороні єдности імперії. Конференція не накине домініям одноцільної закордонної політики, лише змагатиме до узгіднення політичної лінії між усіми частями імперії шляхом розмов між делеґаціями.

Льондонські шофери дальше страйкують

Страйк персоналу льондонських автобусів триває вже 13 днів і нема виглядів, щоби дійшло до порозуміння з дирекцією автобусового підприємства. Один член професійної спілки транспортових робітників заявив, що страйк може протягнутись ще й 15 днів.

Вуглевий страйк передбачений на 29. ц. м. здається таки вибухне.

У ГОЛЛІВУДІ НЕБЕЗПЕЧНО.

Фільмові зірки ходять з озброєними стороками, бо по дорозі до фільмових робітень їм загрожують страйкові стійки. Відносини між службовиками, які страйкують та акторами, які працюють, загострилися зокрема останніми часами, коли провідники страйкарів у промовах накинулись на акторів як на страйколомів.

СТРАЙК АМЕРИКАНСЬКИХ САМОХОДОВИХ І МЕТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ.

2.000 робітників одної з найбільших металевих фабрик у Пітсбургу застрайкувало; боїться, щоби цей страйк не перекинувся на всіх 200.000 робітників стейту. 17.000 самоходових робітників у Дітройті покинуло працю, протестуючи проти працедавців, які не виповнили заключеної минулого місяця умови.

Хто сторпедував анґлійський корабель?

Анґлійський контрторпедовець „Гантер", що патролював еспанське побережжя коло Альмерії, став жертвою загадкової катастрофи внаслідок якогось зовнішнього вибуху.

Первісно думали, що він наїхав на міну, тепер припускають, що його сторпедував підводний човен невідомої держави.

Нині приїде до Альмерії британський адмірал, командант 3. ескадри кружляків, щоб обняти провід слідчої комісії, яка має викрити причину катастрофи.

3-ох членів залоги згинуло, 12-ох ранено.

РОЗСТРІЛЯЛИ ВАЖКО РАНЕНОГО КОМАНДАНТА „ДРУГОГО АЛЬКАЗАРУ".

Як подає Авас, червоні засудили на смерть коменданта оборони монастиря Богоматері де ля Бабеза у провінції Хаен, сотника Сантіяґа Кортеса, хоча він був важко ранений. Не зважаючи на протести багатьох червоних старшин, засудженого винесли у фотелі до городу і негайно розстріляли.

НЕ БАСКИ ЛИШЕ ЕСПАНЦІ БОРОНЯТЬ БІЛЬБАО.

Аґенція „Юнайтед Пресс" довідується, що частини астурійських гірників майже зовсім заступили басків на біскайському фронті, бо баски щораз частіше переходили на бік національних військ.

Разом з астурійцями прийшли їхні жінки, що боряться в перших лініях. Одна астурійка, яку звуть „ля Фієра", командує відділом скорострілів. Її вже 4 рази ранили, та вона дальше командує своїм відділом.

БОМБАРДУЮТЬ ОСТАННІ УКРІПЛЕННЯ ПІД БІЛЬБАО.

Національні війська зблизилися до останньої оборонної лінії міста Більбао, т. зв. „залізної смуги"; літаки й гармати почали нині рано бомбардувати ті укріплення

Ґерінґ їде до Венеції.

Стефані повідомляє, що нині мабуть приїде до Венеції премієр Ґерінґ та його жінка, яка цими днями була в околиці Неаполю. У Берліні півофіційно дементують вістку, немов би Гітлер мав небавом стрінутися з Мусолінієм в Італії та перевести з ним розмови. Спеціяльним поїздом з Берхтесґаден до Венеції поїде не Гітлер лише Ґерінґ.

Промова Чіяна.

Італійський міністер закордонних справ ґр. Чіяно, виголосив у парляменті промову, присвячену італійській закордонній політиці. Він заявив, що становище Італії до Ліґи Націй залежатиме від діяльности тої установи. До реформи Ліґи Націй Італія займає вичікуюче становище.

Італія пропонувала на початку еспанської громадянської війни співпрацю, щоби замирити Еспанію, але тої пропозиції не приняли. Нині Італія виконує льояльно постанови льондонського комітету неінтервенції і старається за всяку ціну не допустити до того, щоб у звязку з еспанською війною Европа поділилась на два ворожі табори.

Рівнобіжна політика обох великих авторитативних держав Европи — Італії та Німеччини є дуже пожиточним чинником безпеки мира та дороговказом для всіх сил, що хочуть забезпечити европейську культуру перед большевицькою загрозою. У приязних взаєминах між Італією та Австрією і Мадярщиною ніщо не змінилося.

Дальше згадав міністр про напружені політичні взаємини Італії з Анґлією та про добрі взаємини Італії з балканськими державами. Опісля торкнувся він взаємин Італії з мусулманським світом, з Азією та з Америкою.

—о—

Перед іспитами в середніх школах.

КІЛЬКА ДУМОК ПЕДАГОГА І БАТЬКА.

Вже в рр. 1931.—32 в часі соймових дебат над законопроєктом, що став опісля законом з 11. березня 1932, тодішня соймова опозиція висловлювала побоювання, що закон про устрій шкільництва стане грубо протидемократичним актом та припинить свобідний наплив молоді до загально-освітніх середніх шкіл. Тоді соймова більшість сміялася з арґументів опозиції і мабуть щиро не вірила в них. Та не треба було довго чекати на факти, що потвердили в повній основі оправдані побоювання противників законопроєкту й теоретично помилковий оптимізм проєктодавців.

Появилися відомі цьогорічні розпорядки міністра освіти в справі вступу учнів до середніх шкіл. Критичну аналізу тих розпорядків й насвітлення їх з нашого національного становища перевів пос. Кузьмович на сторінках „Діла" (чч. 78, 79, 81). Його арґументів повторювати вдруге не будемо. В його статтях найбільшим песимізмом навіяні ті місця, де він говорить про штучні барієри, що загородять молоді масовий доступ до загальноосвітніх середніх шкіл. Є їх багато, дуже багато. Через них середня загально-освітня школа перестала бути демократичною, масовою школою!

Серед тих барієр перше місце займають численні іспити. Розглянемо їх.

Ідея іспитів, ще й таких численних, у середніх школах є анахронічною помилкою та запереченням цілого теоретично-ідеольоґічного виховного наставлення нинішньої школи. Теорія каже, що сучасна школа, отже середня також, повинна розвинути в учня всебічно всі його духові, інтелектуальні, етичні й фізичні сили та підготовити його до реального суспільного життя, щоб він у цьому житті став творчим і пожиточним громадянином. Отже не більше чи менше подробиць формального знання, не освітній енциклопедизм, але загальний розвиток молодого громадянина є найвищою цілю освітньо-виховних функцій школи.

Маючи цю найвищу ціль школи на увазі, учитель учить і виховує кілька літ учня; за той час він пильно його студіює, стежить за його розвитком і перепускає його з кляси до кляси. Вписуючи свому учневі позитивну оцінку кілька літ, він тимсамим, кермуючись довголітнім досвідом, любовю і громадянським сумлінням, неначе безпосередньо стверджує, що його учень може ввійти в суспільство, що він там ні його, ні його школи не скомпромітує, що він буде пожиточним, працьовитим і творчим громадянином.

Тимчасом приходить іспит. По розпорядку міністра не сміє він тривати довше, як 2½ години. Через тисячу непередбачених причин добрий, розвинений і розумний учень може перепасти, а справдішня духова, інтелектуальна й фізична слабина може осягнути світлу перемогу! Чому? Бо кожний іспит, по своїй природі, спирається на вияві більше або менше дрібниць формального знання.

Питаємо, де правда—в теоретичному заложенні завдань школи, чи в іспиті? Чи іспит у такому випадку не є драстичним визовом довголітньому досвідові учителя, його педагогічній любові, його громадянському сумлінню? Не є він тяжкою об-

разою його людської гідности? Що кожний іспит є замаскованою, найнесправедливішою апліка цією для учителя, часто трагедією його особи- стого та професійного життя — про те нема двох думок. Отже іспит неначе символічно говорить: „Ти, учителю, кілька літ (!) був незорієнтований або помилявся, бо правду збагнув і кажу я... за 2½ години..." Нехай-же читачі самі розсудять у своєму сумлінні — де тут правда і помилка? В чому абсурд і контраст виховної практики нинішньої середньої школи?

Чи направду іспит, та ще й у середній школі, може ствердити розвиток і знання в учнів за 2½ години?

Ми знаємо багато драстичних прикладів з історії людської культури, що учні, які мали пре красні оцінки знання в шкільних свідоцтвах, що тішилися і хвалилися гарними осяґами при іспитах, у щоденному житті ставали опісля пересічними людьми, звичайними вигідними віддачами хліба. Навпаки, т. зв. „лінюхи й осли", що часто перепадали два або і три рази при шкільних іспитах, ставали в житті енерґійними, працьовитими громадянами, добрими провідниками, що визначували нові шляхи розвитку народові.

Отже іспити, ще й у середніх школах, не є певним педагогічним і моральним засобом селекції. Бо нині селекція має завдання розпроваджувати молодь у її природні суспільні річища, відповідно до її талантів, вроджених зацікавлень і замилувань. А який-же іспит у світі може за 2½ години відкрити ці прикмети в учня? Задля цього є нині інші, певніші, ну... й етичніші педагогічні методи та засоби.

З психольогічного й гігієнічного погляду підготова і самі іспити є небезпечною іграшкою з молодим людським організмом. Хто з нас, старших, не переживав трагічних тижнів і місяців іспитів? Хто з нас не памятає недіспаних ночей? Кого не переймає острах на сам спомин про нервові переживання, про розладдя цілої нервової системи людини перед і в часі іспиту? Чи такі переживання, якщо інсценізувати їх часто, зміцнюють фізичне й духове здоровля людини?

Іспити в середніх школах, як засіб селекції, могли мати своє оправдання в довоєнних часах, коли школа мала виключне завдання підготовляти кандидатів на державні становища, на бюрократичні посади. Але нині, як школа має виховувати й підготовляти майбутніх громадян до незалежного творчого життя — чим оправдати іспити?!

Вся загадка іспитів стане нам відразу ясна та зрозуміла, якщо скажемо, що іспити в середній школі мають виразне протидемократичне, протисоціяльне вістря. Мають вони стати тою найпевнішою барієрою, що загородить молоді масовий доступ до середньої загально-освітньої школи.

Щоб цій барієрі надати більшої сили, поваги й певности, встановлено вже або мають ще встановити для середньо-шкільної молоді аж 5 іспитів: 1) вступний іспит до загально-освітньої гімназії; 2) кінцевий іспит (не все!) у загально-освітній гімназії (т. зв. „мала матура"); 3) вступний іспит до загально-освітнього ліцею; 4) кінцевий іспит у загально-освітньому ліцею; 5) вступний іспит до вищих академічних шкіл*).

Як ці іспити зорганізовані, коли вони мають відбуватися та що при них питають і чого вимагають — про це розкажу в чергових статтях.

При цій нагоді не можна не висловити здивування з причини інерції учительства, що з приводу іспитів не стає прилюдно у своїй власній обороні. Не розумію також громадянського отупіння батьків, чому не виступлять активно в обороні своїх дітей, що стають у ділянці іспитів найтяжчими жертвами сучасних шкільно-реформаторських експериментів?

Хто повинен заступитися за дітей, як не їхні батьки й учителі?

Неначе на потвердження слушности нашого погляду на педагогічну вартість і доцільність іспитів прийшла в минулому тижні голосна „матуральна афера" на терені Львівської Шкільної Кураторії. Сотні гімназійних учнів купили собі за грубі гроші теми письменних іспитів і тим чином мали вже в кишенях половину матури.

*) На анкеті представників батьківських дружків у Львові дня 24. IV. ц. р. інформував посол Кузьмович, що погляди в Міністерстві Освіти і серед університетських професорів на ці іспити ще поділені та не знати взагалі, чи вони будуть та яку матимуть форму.

Автор

Припадок (анонім) хотів, що вся тайна хитрої „операції" дійшла до відома шкільної влади. Негайно скасовано відбуті письменні іспити, припинено в декотрих гімназіях навіть устні. Моральне багно і підкупство здушено в самому корені. Іспити відбудуться поновно.

Але поставмо питання інакше! Подумаймо, що анонім не появився, що матуральні іспити поплили собі нормально. Яку педагогічну, моральну і фактичну вартість малиб такі матуральні свідоцтва в кишенях молоді? Яку педагогічну і моральну вартість малиб усі іспити? Яку вартість у житті малаб молодь, що перейшла крізь такі іспити?

Брукова преса, ласа на пікантні сензації, захлистувалася все свіжими новинками з поля „матуральної афери". Поважні органи преси згадали про неї кількома словами в рубриках репортерських новинок. На жаль, є це поважна суспільна справа, що вимагає глибокої вдумчивости, застанови і радикальної реформи.

Іспити — це педагогічний анахронізм, це суспільний боляк, що чекає на довше ще лічення, заки попаде на операційний стіл шкільного законодавця й реформатора.

А тимчасом, як довго істнуватимуть у середніх школах ріжні іспити, так довго неправдою буде теоретичне твердження педагогії, що нинішня школа має підготовляти молодь практично до реального суспільного життя. З цієї школи ще довго виходитимуть передовсім учні, що їх батьки мали великі гроші, або такі учні, що вміли хитро перекраститися через „Езельбріке".

Іспит мало коли буває правдивим мірилом талантів, замилувань і нахилів молодої людини. Тому стоїмо на тому засадничому становищі, що іспити в державних школах і приватних з управненнями державних і з педагогічного і з виховного погляду зайві

І. Ю.

Счеркнуть наших студентів!

Деканати всіх факультетів у львівському університеті оголосили спис студентів, вичеркнених з університету за те, що не вплатили у приписаному речинці другої рати університетської оплати. Між вичеркненими (головно на виділі гуманістичнім) є багато студентів українців і то як з вищих літ, так і з першого року.

Поминувши те, що наше студентство не має змоги у львівському університеті, який чейже лежить на українській національній території, студіювати хочби своєї літератури (не кажучи вже про історію), вичеркають з університету в першу чергу українську студіюючу молодь — за те, що не платить такси. Очевидно, університетську владу не обходить, чи наш студент має чим заплатити таксу. Не обходить її і те, де він мешкає і як живе; урядові чинники цікавляться лиш поглядами нашого студентства, а зовсім не обходить їх підложжа, на якім ці погляди формуються. Голодний, обдертий студент не має часу навіть на обовязкову працю, чи приготування до іспитів, бо мусить вганятися за лекціями чи іншою якоюсь працею. Він бачить дуже добре, що в університеті трактують його як щось нижчого від його товариша поляка, він відчуває це щодня, що йому не вільно до ніякого урядовця вимовити ні слова по українськи. Що більше: там не признають навіть його національної назви (фільольоґія руска, єнзик русіньскі — у програмах викладів). Навіть на викладах т. зв. „руской" фільольоґії іґнорують нашу азбуку і українські слова пишуть латинкою!

Згадані вище факти правдиві і коментарі до них зайві. А отсе знову якусь скількість українських студентів позбавили змоги студіювати у львівському університеті. Тому страшні матеріяльні відносини серед українського студентства повинні вкінці зворушити наше старше громадянство. Ясно, що українське студентство не піде благати помочі та понижувати свою гідність перед чужинцями. Але має слушний жаль до своїх. Бож Академічного Дому нема, приватні помешкання для студентів задорогі так, що замісцеві студенти не мають навіть де переночувати. Студент бідує, не доїсть, не доспить, але все таки не хилиться.

Тому крайня пора прийти студіюючій молоді з матеріяльною підмогою.

Студент.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Бережанські товариші.

(У день товариського зїзду)

Бережанці, що здали матуру перед великою війною, згадують свої гімназійні часи з теплотою, яка має зовсім іншу температуру, ніж звичайні спомини зі шкільної лавки. Бережанська гімназія, що довгі роки була захистом для прогнаних з інших гімназій — учнів та вчителів, наче островом для засланців, витворила атмосферу таких дружніх взаємин між учнями, вчителями і деякими мешканцями міста, що цієї атмосфери не всилі були розсіяти навіть жахливі воєнні роки, коли давніх товаришів та приятелів розділила ворожа лінія.

Слова „це мій бережанський товариш" не втратили й досі для нас свого змісту, зовсім незрозумілого для післявоєнного покоління ані для тих, які не мали змоги втягнути у свої груди повітря між Золотою Липою і Раєм. Ми мали в гімназії такі самі клопоти, як інші школярі: — з предметами, яких не любили, з професорами, які давали двійки, з батьками, які пригадували нам раз-у-раз, що треба вчитись і з першими стрілами Амора, часто затроєними...

Ми не були ні розумніші (хоч часто ми вірили в це і цим теж були подібні до вихованців інших гімназій!), ні талановитіші, ні з більшими духовими прикметами від учнів з інших міст та іншої доби. Та коли минало щораз більше років від часу, як ми розбіглись по світі і ми зустрічалися випадково чи на офіціяльному світі, тоді ми віднаходили в собі одне почування спільне нам усім, без огляду на пізніші наші шляхи, наші особисті досвіди, ріжні професії та суспільні становища — почування дивно теплої дружби. Як це виглядає? Ось товариш, що дійшов до одного з найкращих і найвищих становищ зустрічається з другим, що не має ні закінчених студій, ні посади, може не має ні на цілі черевики ні на білий комірець. Вони розмовляють у такому самому тоні, як колись у клясі: невдаха не почуває себе ні трохи нижчим від „форцуґа" і „форцуґ", ще й син заможніх батьків, не зазначує нічим своєї вищости.

Ми маємо нині ріжні погляди, але це природне для нас: ми сварилися за них цілими днями і роками теж у гімназії. Не тільки сварилися — ганьбили один одного, висмівали, не щадили злобних дотепів. Та це були справжні анґлійські змаги, після яких противники подають один одному руки не для конвенціональної чемности — без почування врази, без тіні погорди чи ненависти для противника, немов би затіснювали нові нитки дружби спільними переживаннями.

„Це мій бережанський товариш" — має для нас таку саму барву звуку як для анґлійців фраза „Ми з одної спортової дружини"... Школа була для нас грищем. Ми поймали принцип, що не всі ходи дозволені для перемоги — байдуже, чи це добрий ступінь на свідоцтві, теоретична дискусія, політична боротьба чи суперництво у коханні. Ми не знали ще тоді терміну „фер плей", як і всі бережанці мало знали про Анґлію, але ми розуміли поняття „джентельмена" і відчували, як пошана для чужих поглядів, чужої віри, чужої національности, навіть для особистих примх і чудацтв є обовязковою формою товариського відношення і законом суспільної моралі.

Бережанська ґімназія вже за наших часів мала вікову традицію, яку шанували і якою гордились. У парі з цим це було одне з найбільше поступових огнищ виховання в Галичині. Десятки літ панував у ньому бережанський Сократ — Михайло Соневицький, рідкий зразок педаґоґа, що мав вибачливість для всіх хиб людської вдачі і вмів їх лікувати усмішкою. Він учив учителів, що „студенти це добрі люди і треба їх розуміти" і вчив теж нас, що „професори теж бувають нераз штубаками і треба їм вибачати", бо „ученик з професором ніколи справи ще не виграв..."

Кожна така думка залишилась нам у памяті на ціле життя, бо в бережанській гімназії панувала довгими роками мудрість, що нема змарнованих літ у ґімназії, хочби хто сидів у кожній клясі по два роки і нема змарнованих „годин" для тих, що пропускали їх свідомо ходячи поза школу...

Вільшаниця та її монополь.

РЕПОРТАЖ З ЯВОРІВЩИНИ.

Віджаємо до Вільшаниці — єдиного в краю села, де виробляють плетінки зі шувару, що служать як півфабрикат до легких меблів. Майже у кожній загороді стоїть спертий до стіни широкий, плоский човен.

„Пощо ті човни, питаю; хіба важко ними зоплисти тою невеличкою річкою, що веться попри село?"

„З цих човнів косять шувар".

„Де?"

„В ріжних сторонах. Літом люди з Вільшаниці ходять по всьому краю, продають вироби зі шувару, а рівночасно шукають за ставами, порослими шуваром. Як найдуть де, то винаймають, а в осени беруть човен на віз та їдуть жати шувар. Важка це праця — треба стояти по пояс у холодній воді, бо шувар доспіває щойно пізною осінню. Ще й до того пявки та всяка інша біда чіпляється тіла. Щоби нажати одну копу шуварових снпків (1—2 метри обводу) мусить 3-ох людей працювати тиждень. А що ті жнива, як я казав, можливі лише пізною осінню, то й не багато можна нажати — на одну родину припадає яка копа шувару, а то дає працю лише на кілька місяців, приблизно до квітня. Опісля люди з Вільшаниці їдуть на заробітки, здебільша в околиці Львова, або продають по краю яворівські вироби".

„Багато коштує такий снпок шувару?"

„У Вільшаниці в осені якого золотого, під весну — 1.50 до 1.80 зол.".

„А на місці, там, де жнуть шувар ?"

„Це залежить від того, як та місцевість далеко, чи багато коштує транспорт. Нпр. у Краківці, відкіль шувар везуть фірами за снпок платять 65 сотиків, у Ходорові лише 30, бо відтіля треба посилати шувар залізницею".

„І що виробляють з того шувару?"

„Кожний листок роздирають на кілька верстов і той сирівець ділять на кілька категорій. З найгірших виробляють витирачки до обуви, з ліпших купелеві пантофлі, кобілки, мати но і „метри".

„Що воно такого?"

„Метрами" зовуть у нас приблизно 35—50-метрові звої вузької плетінки зі шувару, що нею обвивають легкі меблі. Вільшаниця одинока у краю виробляє ті „метри".

„І що з ними роблять?"

„Продають фабрикантам меблів".

„Чому вільшаничани самі не роблять тих меблів?".

„Не вміють, лише 2—3 людей в селі цим займається. У плетенні „метрів" набрали вже такої вправи, тому й тримаються того. Плетуть і малі діти, від 4—5 літ".

„Багато виплетуть того за день?"

„Кращих метрів" коло 5, а гірших до 10. Зрештою сорта „метрів" залежить не лише від виконання, але й від якости сирівця".

„А чи великі ріжниці у ціні між кращими і гіршими „метрами"?.

„Наша кооператива, скуповуючи „метри", ділить їх на 5 сортів і залежно від того платить за метер від 16-ох до 20-ох сотиків. Зрештою ціни хитаються на 2—3 сотики, залежно від пропорції між подачею і попитом на яворівському ринку. Коли яворівські жиди не хочуть купувати, люди вертаються з Яворова, продають нашій кооперативі дешевіше".

„Значить — ви змагаєтеся зі жидами за ринок".

„Ще й як. Колись вся торговля „метрами" була в їхніх руках — і вміли вони віхіснувати гой монополь: купували „метри" за пів дурно, а продавали зі 100 до 140 процентовим зиском. Не диво, що жиди дбайливо берегли перед нами місце збуту метрів, а коли випадково який фабрикант меблів зумів навязати з нами безпосередній контакт, вони його підплачували і дальше володіли вільшанецьким ринком. Наша кооператива „Рільник" (кооператива для загального закупу і збуту) здавна хотіла найти шлях до фабрикантів меблів, щоби позбутися посередників, о. Ломницький вислав десятки листів до ріжних українських установ у Львові та на провінції, але мало яка почувалася до обовязку взагалі відповісти. Та кінець кінців наша кооператива сама роздобула з трудом потрібні адреси і почала збувати „метри" понад голови яворівських жидів. Був це вирішний зворот в історії вільшанецького домашнього промислу — ціни „метрів" подвоїлися. Не диво, бо кооператива вдоволюється заробітком у висоті 1—2 сотиків на мотку. Жиди мусіли так само піднести ціни і зрезиґнувати з ідиличних заробітків, часом вони навіть платять 1—2 сотикія більше ніж ми, дезорґанізуючи ринок. Та крок за кроком опановуємо терен і віримо, що вповні зосередимо в наших руках збут „метрів". На жаль, це неможливо без більших грошевих засобів, кредитів; необхідна нам поміч наших економічних централь. Миж самі зробили вже богато..."

„Навіть дуже богато!"

Стільки оповіли мені о. Ломницький, його рідня та скарбник кооперативи „Рільник" Степан Ткач.

Рано їдемо до автобусу. Коло церкви великий майдан — чомусь гак і кидається в очі, що чогось там бракує.

„Стояв тут будинок нашої кооперативи — оповідає о. Ломницький. — Гарний будинок, гордість нашого бідного села. І ось одної морозної ночі минулої зими счинилась у Вільшаниці трівога: кооператива горить! Пожежа почалася від „метрів", зложених на стриху кооперативи. Як вони могли занятися? Годі пояснити — того дня ніхто туди не ходив. Одиноке можливе виясненння: кооператива мала ворогів-конкурентів.

„Щож, нікого не найшли?"

„Поліція цією справою ближче не зацікавилася. Щож — це не був [illegible] проях антисемітизму...

„Кооператива горіла всю ніч, заки вогонь перегриз грубу верству вогких „метрів" і дістався до повали. Не було кому ратувати: у Вільшаниці на родину припадає одна пара чобіт, а босоніж годі було йти у такий лютий мороз. Бідні вільшаничани мусіли зі заложеними руками глядіти крізь вікна, як горить їхній дорібок".

„І не помогла пожежна сторожа? До Яворова так близько"...

„Яворів справді близько і має моторову помпу, тому ми зараз туди післали. Комендант яворівської пожежної сторожі — людина зрівноважена, нічого не любить робити похапцем. „Чи справді у тій Вільшаниці така жахлива пожежа?" — питає телефоном стражака з ратункової вежі. „Ніякої луни не бачу" — відповідає той. Справді луни не було, бо вогкі „метри" горіли поволі під бляхою; вогонь наче ждав яворівських стражаків — надармо. Пішов другий післанець, що врешті зумів вивести команданта пожежної сторожі з його резерви, тим більше, що з ратуша вже видно було луну. Пішли по моторову помпу, та виявилося, що її годі ужити. В осені не мали грошей, щоби висмарувати помпу ґліцериною, тому вода в ній замерзла, вужі потріскали. Помозолилися браві стражаки коло мотопомпи і рішили, що моторизація має у нашому підсонні свої відємні сторінки, та що ужити можна лише звичайну кінну помпу. Після довгих, дбайливих пошукань найшли коні, поїхали до Вільшаниці — та не було там уже що гасити. В пору приїхав лише староста власним самоходом".

Мені чомусь пригадалося, що у хроніці нещасливих випадків часто читаємо: „...На місце катастрофи приїхав пан староста і особисто обняв провід ратункової акції..."

Гарно воно звучить.

(гал.)

Багатомовне вияснення.

В органі Православної Митрополії „Слово" (ч. 16 з 18. IV. 1937) під заголовком „Важно для организующихся православныхъ общинъ в Галичинѣ" адвокат д-р Михайло Сохоцький повідомляє про полегшення, які тепер роблять староства в Галичині для бажаючих виступити з греко-католицької Церкви. А саме: згідно з вияснениям Львівського Воєвідства з 22. X. 1936. р. Ч. Р. Wyzn. 10/17/36, при заявах про виступлення з Церкви замість метрики вистачає кожний документ, в якому зазначено дату народження даної особи та парафіяльний уряд, що записав у себе про народини цієї особи.

Своє повідомлення д-р Сохоцький потверджує отсим листом турчанського староства, що його ми наводимо за „Словом", зі збереженням ортографії „Слова":

ODPIS

Starostwo powiatowe turczańskie
L.: Po l. Wj) Turka, dnia . . . 1936 r.
Do Pana . . . . . w Butli.

W związku z wniesioną tu prośbą o przyjęcie do wiadomości zgłoszenia o wystąpienie z wyznania gr.-kat., zawiadamiam, że wedle wyjaśnienia Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie z dnia 22. X. 1936 L: P. Wyzn. 10/17/36 przedłożenie metryki przy zgłoszeniu zmiany wyznania nie jest konieczne tylko w tym wypadku, jeżeli zgłaszający swoje wystąpienie z danego wyznania przedłoży władzy przyjmującej zgłoszenie taki dokument, z którego można by ściśle oznaczyć dzień i rok urodzenia oraz właściwy Urząd Parafialny, gdzie zapisany został akt urodzin zgłaszającego wystąpienie.

Wobec powyższego sprawa zostanie podjęta po przedłożeniu Starostwu odpowiedniego dokumentu.

Starosta powiatowy w. z.

—o—

По широкому світі.

Большевики урухомлюють від 1. червня летунську сполуку зі західною Европою через Стокгольм.

Ірляндський парлямент приняв проєкт нової конституції в 2. читанні.

Американський амбасадор з Берліна заявив на сторінках преси, що деякі політичні кола з підтримкою міліонерів хотять проголосити диктатуру у Злучених Державах.

В **індійській** провінції Вазірістан британський відділ попав у засідку; кількох старшин і вояків згинуло.

Коронація єгипетського короля Фарука I. відбудеться 31. липня.

У ПОЧИНАХ ВЕЛИКОГО ДІЛА.

ПЕРЕД ЮВИЛЕЄМ ШКІЛ ІМ. БОРИСА ГРІНЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Цими днями святкують школи ім. Бориса Грінченка 27-ліття свого існування. Двацять сім літ! Шмат часу, а здається, що ось ще недавно воно було, як я з покійним вже проф. Василем Білецьким, д-ром Романом Ковшевичем — тодішнім секретарем У. П. Т. і ред. Юліяном Балицьким ходила по Львові, шукаючи домівки на другу рідну школу і підготовляючи її заснування.

Вже була у Львові перша українська дівоча школа ім. Шевченка при вул. Мохнацького, але 10.000 українців Городецького передмістя відчували потребу своєї власної школи для своїх 1.200 дітей.

ТРИЦЯТЬ ЛІТ ТОМУ...

Уперше порушено цю справу на загальних зборах читальні „Просвіти" на Городецькім 8. червня 1907. р., отже 30 літ тому. На внесення о. Лежогубського ухвалено внести до президії міста меморіял з домаганням заснувати для Городецьких українців 4-клясову народню школу з українською мовою навчання, евентуально відкрити паралельні українські кляси при одній з істнуючих там польських шкіл. Меморіял, що під ним зібрано понад 1.000 підписів, вручила депутація тодішньому президентові міста Міхальському. Президент меморіял приняв та обіцяв бути речником цієї справи перед радою міста, але не то не був речником, а навіть не вважав вказаним відповісти на меморіял. Депутації, які потім ходили до нього в тому ділі, збував обіцянками й запевнював про свою прихильність, але письменної відповіди, хочби й відмовної, не дав.

У черговому році передає читальня справу заснування української школи на Городецькім передмісті „Організації Русинів міста Львова", яка й повела її дальше тими самими дорогами (так тоді робили всюди), і... з тим самим успіхом. Нові петиції і меморіяли до шкільної влади, міської і краєвої і висилані туди депутації найвизначніших наших людей вертались завжди з нічим.

ВЛАСНИМИ СИЛАМИ!

Справа протягалася і тягнулася б і дальше в безконечність, поки врешті не виринула думка заснувати школу власними силами. Ініціятива вийшла від Городецької читальні і найшла прихильників. Дня 31. березня 1910 р. повстає „Шкільний Комітет", що мав занятися введен-

ним школи в життя вже з початком шкільного року 1910/11. Головою Комітету вибрано проф. Василя Білецького, заст. голови о. Т. Лежогубського, секретарем А. Строкова, касієром М. Стоцького. Крім того увійшли до Комітету: Ю. Балицький, Ганкевич, Ю. Іванчук, Кресовецький, К. Малицька, Парахоняк, А. Шотик і Ябловський.

Комітет розпочав свою діяльність перш усього пошукиванкою за відповідним льокалем на школу. По довгих заходах приміщено її в одноповерховім будинку п. Юрія Дяця при вул. Дуків-Борковських, а саме напроти величавої міської школи ім. Сенкевича. За ціну 80 корон місячно винаймлено мешкання, що складалося з чотирьох убікацій у партері, а саме двох кімнат і двох кухонь, з городом та з застереженням права до найму дальших убікацій на випадок збільшеної фреквенції дітей. Щоб забезпечити собі заздалегідь апробату льокалю у санітарної влади, спровадив Комітет на власний кошт міського лікаря, який, оглянувши будинок, признав його відповідним на школу.

Поладнавши ті перші підготовні праці, Комітет, як неправне тіло, не міг сам відкривати школи, тому передав її під покров Педагогічного Товариства, яке перевело дальші формальности з владою. Дня 30. червня 1910 внесло в цій справі подання до Окружної Шкільної Ради. Школу рішено назвати іменем Бориса Грінченка, щоб таким робом пошанувати память помершого саме тоді великого народнього вчителя і борця за національну школу.

Щоб підготовити ґрунт для нової школи, придбати дітей і фонди на її удержання, скликала Городецька читальня довірочну ширшу нараду громадян, на якій проф. Білецький розповів історію змагань за створення цієї школи, а Малицька в довшому рефераті виказала значіння-вагу в житті нації своєї рідної школи. Збори з такою самою ціллю улаштовано також на Богданівці. Рівночасно видав Комітет відозву до українців Городецького передмістя враз із декляраціями, якими поодинокі громадяни зобовязувалися складати щомісяця якусь квоту на вдержання школи.

ПЕРШІ ВПИСИ.

Вписи назначено на перші дні липня, значить: ще перед вакаціями, щоби зорієнтуватися, на кілько дітей можна рахувати в першій клясі.

Пригадую собі, як нині. 1. липня... Сидимо в понурій домівці читальні „Просвіти" у святоюрських забудуваннях — я і ред. Балицький. Ждемо на родичів і на діти. Ніхто не приходить — хіба час до часу загляне хтось з комітетових і спитає: „Ну, кілько вже вписалося?" А ми лише безрадно знизуємо плечима. Та ось у само полудне вбігає хтось з вісткою: „В університеті заворушення — Коцко вбитий". За що? Одна відповідь: за рідну школу, за те, що становить життя-буття кожного вільного народу. І тепер я вже була певна, що будемо мати діти до школи. До кількох днів вписалося їх 25, по вакаціях було вже 46 (20 хлопців і 26 дівчат).

В серпні навідалася до нашої домівки комісія санітарна від Шкільної Ради і не закинула нічого будинкові, вимагаючи тільки поширення шкільної кімнати через перерібку з двох на одну.

У вересні 1910 р. увійшла школа в життя. Першою її управителькою була п. Віра Трусевич, державна учителька, урльопована зі своєї посади в Комарові коло Станиславова. Віддалася вона школі цілою душею і працювала для неї і на Городецькому передмісті, як тільки ідейна й високо-патріотична людина працювати вміє. І певна річ, її трудам завдячити треба, що взірцево ведена школа відразу станула на тривких педагогічних основах і зєднала собі довіря родичів дітей та всього громадянства.

ПОСВЯЧЕННЯ ШКОЛИ.

Торжественне посвячення школи відбулося 9. жовтня 1910. В святі взяла участь численна українська львівська громада, соймові посли: Кивелюк, Старух, Сандуляк, Думка, делегати товариств і молодь шкіл. По посвяченні виголосив палке слово о. Лежогубський, від „Просвіти" витав нову станицю д-р Евген Озаркевич, від селянства посол Старух. Відтак у гарно прибраній шкільній салі зібралася дітвора нової школи з родичами і там малі школярі та школярки виголосили декламації і відспівали патріотичні пісні. З нагоди свята зложили присутні гості жертви на школу в квоті 399 к. 45 сот. (в тому 200 к. дар п. Василя Грицкова з Богданівки).

Вечором тої самої днини відбувся в Городецькій читальні концерт. У програму входило вступне слово В. Біликовського (композитора) про Грінченка і значіння рідної школи, кінцева промова Малицької, хори і деклямації учениць дівочих шкіл У. П. Т. та скрипкове сольо п. Криштальського, тоді ученика III. кляси гімназійної.

ПРИВІТ ВІД МАРІЇ ГРІНЧЕНКОВОЇ.

Ще перед відкриттям школи вислав Комітет письмо до Марії Грінченкової, дружини покійного Бориса, запрошуючи її до участи в святі. На це письмо наспіла з Києва така телеграма: „Душею до Вас лину. Хай школа його імени виховує борців за долю рідного краю таких, як він був!" А кілька днів потім надійшов ще на мої руки лист з книжками для дітей і для шкільної бібліотеки Городецької школи.

І пізніше була Грінченкова в листуванні зі школою та її управителькою. Перші ученики й учениці по скінченні першої кляси написали самі дуже сердечний лист до Грінченкової з підписами всіх, з поклоном, з фотографією й обітницею, що будуть завжди вчитися у своїй рідній школі, а коли виростуть, приїдуть до пані Грінченкової до Києва.

Розказували мені пізніше люди, що з тим листом бігала Грінченкова по цілому Києві, всім показувала, раділа, не нарадувалася. Цей лист з фотографією дітей і школи помістила у якомусь київському журналі і відбитки з нього прислала мені. А кожній львівській дитині прислала книжечку з байками Грінченка, великий його портрет і переписаний листок зі знимкою Городецької школи.

Завдяки листуванню з Грінченковою в справі львівської школи найшла я відтак у ній, коли опинилася на Сирібі, щиру опікунку, а листи її, такі теплі і сердечні, були для мене великою розрадою. І пізніше, коли я вже вернулась до Львова, листування між нами тягом продовжалося. Грінченкова живо цікавилась дальшою долею Городецької школи і заєдно переказувала своє щире вітання й побажання і Товариству Педагогічному і школам.

В році 1924. переслала вона обом школам ім. Грінченка фотографію нового залізного хреста на могилі покійного Бориса. Про той хрест писала мені: „Спершу хрест на могилі був деревляний і на ньому була ота табличка, прикріплена до грат. Прийшовши на весні 1921. р. на цвинтар, побачила я, що хреста на могилі нема. Підчас тяжкої зими 1920—21 р. всі деревляні хрести і гратки на цвинтарі позабирали на паливо. А як прийшла я на цвинтар 1922. р., то побачила на могилі оцей залізний хрест. Його поставили діти, скинувшися своїми копійками. Дитячою рукою і напис на хресті зроблено".

ЩО ПИСАЛА МАРІЯ ГРІНЧЕНКОВА ПРО ВАГУ РІДНОЇ ШКОЛИ В 1924. р.

А коли я повідомила її, що в обох школах ім. Грінченка є тепер до 700 учнів (рік 1925), то вона раділа й дивувалася:

„Ви багатші на місце, бо 700 нових учнів могли приняти. А от у нас школа ім. Шевченка змогла приняти діти тільки до першої групи, а до інших не могла; в школі сот із пять учнів і більше приймати не можна, бо нема де садити учнів.

„Я певна, що галичани виборють рідну школу, бо „як дбаєш, так маєш", а у вас — очевидячки — добре дбають, себе не жалуючи. Якось аж дух спирає, коли подумаю про боротьбу вашу, про її наслідки. І ми рідну школу вже маємо, а ми-ж старі не сподівалися дожити до того. Як ми з Борисом в Олексіївці в кінці 80-их і в початку 90-их років, замкнулися в школі і забезпечивши себе від несподіваного наїзду „начальства", вчили своїх школярів по українському, то далека-далека була в нашій уяві справжня рідна школа, в якій учитимуть не крадькома, не замкнувшися, не пильнуючи того, щоб діти якось не пробовкнулися про науку рідною мовою.

„І от я дожила до того дня, коли 1922 р. святковано в найбільшому київському театрі 5-річчя рідної школи. Незабутній то був день, коли всі українські київські школи показували, чого досягли вони, коли театр заколихав тими дитячими головками — учнями рідної школи.

„А скільки разів довелося бувати в найрізнішій мені школі на дитячих святах і відчувати високу втіху, слухаючи дітей! Звісно, багато ще недостач має тут рідна школа, та інакше й бути не може, але все-ж вона факт і цього факту вже з життя викинути не можна".

Так писала Грінченкова 1924 р.

НАШ НАЙБІЛЬШИЙ ОБОВЯЗОК.

Сьогодні ми вже знаємо, що для большевицького режіму цього роду „факти" не існують і не тільки можна, але і треба їх з життя нації усунути. Сьогодні знаємо, що рідної української школи там у дійсності нема. Тим більший обовязок лежить на нас тут, щоб рідну школу піддержати й розбудувати, поставити її як найголосніше гасло дня, найбільш пекуче питання хвилини. Ювилей школи ім. Грінченка і звязана з ним память великого борця за національну школу хай викреше в нашій уяві ідеал рідної школи, якою хотіли її мати перші рідношкільні піонїри, рідною — не лише по імені, але й по змістові, бо тільки така сповнить своє завдання в житті нації і тільки такої ніхто й ніщо вже з життя викинути не зможе.

Конст. Малицька.

Український шпиталь майже готовий!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „НАРОДНЬОЇ ЛІЧНИЦІ" У ЛЬВОВІ.

В четвер 13. ц. м. відбулись Загальні Збори Народньої Лічниці у Львові. Голова Зборів, **сен. В. Децикевич** пригадав, що це традиційний звичай Т-ва „Народня Лічниця" переводити щорічні збори в роковини смерти д-ра Івана Куріваця. Цього року тим більша сатисфакція для всіх тих, що працювали над здійсненням морального заповіту Покійника, що його мрія — український шпиталь — майже на 100 прц. зреалізована. Далі голова Зборів згадав померших членів: д-ра Степана Федака й д-ра Олексу Прийму, і присутні вшанували їх память повстанням з місць. З черги секретарка Т-ва **д-р Рудницька-Криштальська** відчитала ядерний діловий звіт, в якому передовсім казала про позичку, яку Т-во дістало головно заходами посла З. Пеленського в З У. С. у висоті 125.000 зол. на 7.25 прц., яку треба сплачувати у двох піврічних ратах по кругло 6.000 зол. впродовж 17.5 літ, почавши вже від 1. VIII. ц. р. Досі вибрано з цієї позички 103.600 зол. Роботи при будові шпиталю на укінченні, **до осени шпиталь буде відданий до вжитку.** Зате сама позичка і власні фонди за малі на повне викінчення й вивінування шпиталю. Треба буде ще яких 25.000 зол. Клопіт теж із вимогою маґістрату, щоб негайно розібрати існуючий партеровий будинок на подвірі; проти тої вимоги зголошено рекурс.

Ширший звіт склав директор Народньої Лічниці **д-р Тит Бурачинський**, який представив теж у дуже докладній і солідній статистиці діяльність Н. Лічниці та її розвиток. Рух хворих збільшився: у 1935. р. було 9.919 хворих, у 1936. — 12.968. Разом усіх ординацій було в мин. році 34.380 (на близько 10.000 більше!). Число хворих збільшилося головно через безробітних, які творять тепер у Нар. Лічниці к. 20 прц. пацієнтів. Туди належить теж шкільна молодь зі шкіл Р. Школи та інваліди УГА. Прибуло 10 членів-добродіїв. Промовець докладно подає хід і стан будівельних робіт та заповідає відкриття шпиталю на осінь. На будову видано до кінця 1935. р. 421.427 зол.; по день 31. III. мин. р. видано 68.927 зол. 78 сот., разом 490.355.24 зол. Найбільшим арґументом, щоб затягнути позичку, був упадок прилюдної жертвенности та мінімальні субвенції: 20 зол. місячно від міністерства суспільної опіки (!) й одноразово 200 зол. та 3 тони вугля з маґістрату! Маєток Т-ва д-р Т. Бурачинський подає на 658.000 зол.

На внесок **д-ра Музики**, як представника Контрольної Комісії, признано Виділові абсолюторію, після чого вибрано новий Виділ у такому складі: **голова — през. В. Децикевич, заст. гол. — о. кан. Ю. Дзерович; члени: д-р Т. Бурачинський, д-р Криштальська, д-р Подолинський, М. Стефанівський і д-р Надрага.** Заступники: **п. Галібей, д-р Кашубинський, д-р Максимонько. Контрольна Комісія: інж. Сенишин, інсп. Стерюк д-р Музика.**

Цілі Загальні Збори тревали 3/4 години: зразок ділового полагоджування справ та відсутности всякої пустомельщини. Українські лікарі та громадяни, що з ними співпрацюють, можуть бути справді горді на велике діло, яке творять.

—o—

Економічний огляд.

Познанські Торги в 1937 р.

ВРАЖІННЯ ОЧЕВИДЦЯ.

Вистави і торги є все ілюстрацією досягнень даної країни на полі господарства взагалі, а техніки зокрема. І хоч на цього роду імпрезах тільки дуже рідко заступлені всі господарські чинники, то всетаки на їх підставі можемо виробити собі ясний погляд на стан господарства, маючи перегляд чинників найактивніших. Рішаючий вплив на вислідну господарського життя має не сума всіх господарських чинників, але сума чинників найактивніших.

Не є припадком, що осередком найбільших польських торгів став Познань. Познань, хоч не має якихсь вимково добрих комунікаційних умовин і навіть лежить далеко поза джерелами найважніших сировин (залізо, вугілля, нафта), виказує досить поважне скупчення польського промислу. Не без впливу є тут очевидно історичне минуле. Познань під впливом німецького панування виріс господарсько дуже сильно і нині є він осередком частини Польщі господарсько-цивілізаційно найбільше заавансованої. Тому і західно-польський промисл, спираючись на високій консумпційній спроможності населення і його культурних вимогах, зміг розвинутися і має на будуче цілком реальні умовини дальшого розвитку. Це й є один із примірів, що для розвою промислового життя присутність сировинних джерел на місці є необовязкова.

Познанські Торги мають свою історію. Перші їх почини сягають 1920. р., коли то ґрупа познанських купців зорганізувала перші Познанські Торги. В 1924. р. признано Познанські Торги міжнародніми торгами. В 1927. р. вступили вони до Союзу Міжнародніх Торгів, де й одержали місце у заряді, як **представник східньої групи европейських торгів.** Період кризи відбився на Познанських Торгах так як і на европейських торгах взагалі. (На триста кількадесять знищив він около двіста). Щойно від трьох років приходять Познанські Торги до себе. Коли в 1932. р. обороти їх винесли ледви 4.5 міл. зол., то в 1935. р. виносять вони вже 50 міл. зол., а в 1936. р. — 90 міл. зол. Власником Торгів є місто Познань, якого президент є рівночасно президентом Торгів. У склад „Комісії Торгів" входять президенти Промислово-Торговельних і Ремісничих Палат та представники ріжних господарських установ. Працю свою провадять Торги на підставі правильника, затвердженого Міністерством Торговлі і Промислу.

Цьогорічні Торги розмістилися в 17 павільонах, причому в двох павільонах були заняті і перші поверхи. Технічне переведення їх було добре, так що відвідувач мав прозорий перегляд виставлених експонатів. Площа занята експонатами в критих галях виносила около 44.800 кв. м., на вільнім воздусі 11.000 кв. м., разом около 56.000 кв. метрів. Число виставців перейшло **тисячку.**

В ділянці продукції були заступлені найріжнородніші артикули від сільсько-господарських машин до артикулів косметичних. Імпозантно представлявся сальон авт, як під оглядом кількости, так і під оглядом моделів. Відділ машин для обрібки металів був також чисельно і якісно цікавий. Заінтересування підносилося ще численними демонстраціями машин.

З ділянки сировинно-імпортової були заступлені в першу чергу кольоніяльні продукти, так краєвих як і заграничних імпортових фірм. У звязку з цією ділянкою були висвітлювані на Торгах кольоніяльні фільми, що ілюстрували культуру і перерібку кольоніяльних товарів.

Окремий відділ творив павільон краєзнавчо-туристичний з гарно виконаними проспектами і знимками. Ця ділянка — туристика була сильно заступлена і в павільонах чужих держав (Німеччина, Франція).

На окрему згадку заслугує приявність „українського промислу", заступленого артистичними виробами і килимами (Якобчук Дмитро — Косів — вироби білошкірничі, і промисл „Гуцульського Мистецтва" — Кути). Воно не булоб зле, що наші артистичні вироби стараються промощувати собі шлях на чужий ринок. Однак маємо поважні застереження щодо надто далеко посуненого „етнографізму", який нагадує радше якусь **„етнографічну" екіпу з** Мадагаскару, а не цивілізованої країни.

Вичислювання поодиноких бранж подрібно завело би нас задалеко. Тому обмежимося тільки до наймаркантніших завваг. Передовсім, що звертало увагу, то це розмірно слаба **участь фірм з поза Західньої Польщі.** Це зрозуміле, коли йде про малі варстати, але що найменше дивне, якщо йде про великі і поважніші підприємства. Отже слабо був заступлений промисл волоконний Лодзі і Білостоку і недто сильно великий промисл Шлеська і центральної Польщі. Значна частина тягару репрезентації польського промислу впала тим самим на Західню Польщу, яка, треба признати, вивязалася з завдання блискучо. Виставляли підприємства не тільки познанські, але й з менших провінціональних міст.

Дуже сильно було заступлене на Торгах ремесло у ґрупах будівельній, деревній, волоконній, металевій, споживчій і шкіряній. Відділ цей для **нас спеціяльно повчаючий тим,** що:

1) виказав, які артикули можна виробляти для поважної консумпції ремісничим способом;

2) яка має бути їх якість;

3) що вони здібні до успішної конкуренції навіть з великофабричними виробами, як щодо якости, так і щодо ціни. Ці останні моменти є **в наших обставинах дуже важні,** бо в нас, з браку поважніших капіталів мусить йти організація продукції багатьох артикулів шляхом організації ремісничих варстатів для цілей продукції.

Характеристичною сторінкою західньопольського господарства є доцільне й успішне використовування власних сировин, отже в першу чергу сировин сільсько-господарських. Представлені на Торгах вироби харчевого промислу, а саме перерібно-мясного (консерви, бекони, товщі) і мучного (макарони, кекси, спеціяльні печива) виказували їх високу якість. У ділянці молочарських виробів слід піднести сильне їх зріжничкування, в першу чергу у виробах сироварських.

Переконувати, що на Заході є більший попит на ріжнородні сири, немає стійности, бо попит на даний артикул родиться все по його подаї. Отож кожний новий солідний артикул найде попит, коли зорганізувати відповідно його збут (візьмім хочби пастеризоване молоко, якого донедавна не було в нас взагалі відоме).

Дуже цікаво представлялося стійлище **Рільничої Олійні** в Шамотулах. Підчеркую це тому, що **справа олійного промислу в нас дуже актуальна** і що думки на цю справу серед наших спеців дуже ріжні. Згадана олійня повстала в 1935. р. Використовуючи добру конюнктуру на краєві олійні насіння, спершу винаймила, а згодом закупила обєкти істнуючої давніше олійні в Шамотулах, яка була в руках закордонного капіталу. Нині виробляє вона олії їдальні, промислові, до палення і ріжні покости. Організація олійні, це типова спілково-хліборобська організація. Членами її є продуценти олійних насінь, яким платить олійня найвищі риночні ціни за насіння, і доставляє макухи по цінах знижених. Вже перші роки істнування олійні виказали її життєздатність. **Чи не наука це для нас?**

Познанські Торги представляють для нас багато інтересу і булоб дуже побажаним для нас бодай численніше відвідувати цього роду імпрези. Там можна бачити, як виглядають ріжні артикули в европейській подачі і можна неодне цікаве довідатися дотично самої продукції. Там врешті може впасти відвідувачеві неодна щаслива ідея. **Інж. Евген Врецьона.**

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ТОРГОВЕЛЬНА ҐІМНАЗІЯ У ЛЬВОВІ.

Як довідуємося, львівська 3-річна Торговельна Школа Р. Ш. має стати від нового шкільного року купецькою ґімназією з 4 роками навчання. Найбільша трудність цієї школи — це недостача відповідного приміщення. Жиди будують у Львові величавий дім для своєї купецької ґімназії. Зуміли вони для цієї справи змобілізувати свою публичну опінію, а жидівська „Хвиля" друкує на цю тему довгі статті. На нашому ґрунті важко здобути навіть якесь скромне, але відповідне приміщення для такої важної шкільної установи.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПОЛЬЩА НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВІ В ПАРИЖІ.

На днях відбулась у Варшаві пресова конференція в міністерстві промислу і торговлі, присвячена участи Польщі в цьогорічній паризькій виставі. Учасники конференції довідалися, що виставовий терен, занятий польськими експонатами, має 2.100 кв. м. (на виставі 1925. р. мав усього 300 кв. м.). Виставлені експонати з ділянки господарства (природні багацтва, всі роди промислу, хліборобство, стан торговлі, особливо її пенетрація за кордоном, фінанси, тощо) мають дати повну картину господарської зрілости Польщі. Багато місця присвячено теж народньому мистецтву і домашньому промислові. Тут найдеться очевидно чимало українських експонатів, але під польською фірмою, подібно, як це було цього року в Познані (про це подано у нас вище).

НЕ БУДЕ НОВИХ ПОДАТКІВ.

В останньому час. ходили чутки, що уряд задумує завести нові податки. Як подає з достовірних джерел „Щодн. Ґазета Гандльова", уряд не думає тепер про ніякі нові податкові обтяження. Він уважає, що це булоб шкідливе для господарського життя, яке саме щораз більше оживлюється і тим самим причиняється до зросту податкових впливів. Завдяки цьому зростові ситуація державного скарбу постійно поліпшується.

РОЗВЯЗАННЯ ЧЕРГОВИХ 10 КАРТЕЛІВ

Міністр промислу і торговлі розвязав з 1. травня дальших 9 краєвих картелів і 1 міжнародній (стінні ґлязуровані плитки). З краєвих розвязано ось такі картелі: дроту і цвяхів, кутих частин для залізниці, стінних гляз. плиток, ланцюгів, частин для роверів, вівсяних перетворів, олеїни і стеарини та шпагату.

Особливо широкий коментар присвятила преса розвязанню картелю дроту і цвяхів. Цей картель працював у тісному порозумінні з картелем гут і приніс у своїй діяльности чимало шкоди. „Ґазета Польска" пише м. і.: „Розвязання картелю цвяхів і дроту **створює можливість урухомлення великої кількости дрібних і середніх варстатів праці у перетворчому металюрґічному промислі".**

ЗА СТВОРЕННЯ КООПЕРАТИВНОЇ ПАЛАТИ.

Представники кооперації стараються переконати урядові чинники Польщі про конечність створити окреме кооперативне самоврядування в формі кооперативних Палат. Свої заходи мотивують вони тим, що Промислово-Торговельні Палати, до яких належить тепер кооперація, обстоюють інтереси підприємств, які мають зовсім іншу суспільну і господарську структуру. Через те ці Палати не можуть оберігати рівночасно інтересів кооперації

СВІТОВА ХРОНІКА.

КОРОНАЦІЯ ЮРІЯ VI. І ГОСПОДАРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ. — ПРОЄКТ УСЕСВІТНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТАЄ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ПОПУЛЯРНИЙ.

Зустріч у Льондоні підчас коронаційних свят багатьох визначних заграничних політиків має бути теж використана з практичного боку. Преса запевнює, що міністр закордонних справ Франції Дельбос підчас свого побуту в столиці Англії порушить у розмовах з Чемберленом справу швидкого скликання світового монетарного і господарського конгресу. Його поворотний шлях ітиме через Бріссель, де разом із Ван Зеляндом має бути намічена докладна програма майбутнього конгресу, яку бельгійський премієр візьме зі собою до Вашингтону. Туди повернеться незабаром зі свого літнього відпочинку през. Рузвельт, який зовсім поважно ставиться до пляну нової світової конференції. Один з американських послів випрацював програму цієї конференції. В ній подає він ось-такі точки: 1) стабілізація валют на міцній основі, 2) устійнення покриття в золоті і сріблі (як бачимо — знову поворот до концепції зі сріблом), 3) справедливіший поділ запас в золота і срібла поміж поодинокі держави, 4) влекшення закупна сирівців тим державам, які їх не мають.

Публична опінія сильно зацікавлена недалекою поїздкою д-ра Шахта до Парижа. Йде про те, чи вдасться Франції втягнути Німеччину до господарської співпраці.

ТРЕТЯ ПЯТИЛІТКА В СССР.

Урядові і господарські чинники в Совітах ведуть підготову пляну 3-ої з черги пятилітки. Цей плян має бути випрацьований до 1. липня ц. р. Він передбачує в хліборобстві дальшу розбудову машинових станцій, побільшення засівної площі і видайности колгоспів. Сільське хліборобство має перегнати „капіталістичні держави" щодо кількости і якости рільної продукції. В легкому і тяжкому промислі плян має найти шляхи і засоби, щоб рівень виробництва значно піднести. Особливо має бути підкреслена його якість, яка досі дуже нуждена.

Листування Редакції.

Д-р З. Кузеля, Берлін: Статейку про діяльність А. Е. Ґ. у Німеччині передали ми до „Технічних Вістей". Вона дотичить спеціяльної ділянки, якою ширший наш загал менше цікавиться. Дякуємо за память про „Ек. Огляд" і просимо другим разом написати щось популярніше.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Новітнє шпигунство.

Шпигун, що працює сьогодні в політичних справах, сильно ріжниться від передвоєнного. Праця нинішнього шпигуна є значно складніша. Сьогодні не цікавить уже так дуже нікого — як виглядає новосконструований машиновий кріс, чи військові укріплення при кордонах. На це не покладають новітні шпигуни найменшої ваги. Їх радше цікавить заг. картина військової сили. А саме, як держава приготовилася до війни, як функціонує промисл, які висліди праці, як вистановлена пропаганда внутрі краю, чи наладнанаучь надбання харчів підчас війни, тощо. Одним словом, сьогодні не йде про інформації, чи військові сили держав є слабі або сильні, але більшу ролю грає загальний стан воєнної підготови.

Гарні жінки.

Сьогоднішне шпигунство послуговується головно молодими жінками. Перед війною траплялося це дуже рідко.

Щойно з часом виказали досліди, що жінки незвичайно добре вивязуються з цієї служби. Коли молоді, гарні й принадні жінки виказали хоч крихітку здібности в шпигунській праці, тоді часто-густо перевищали мужчин-шпигунів. Молоді жінки-шпигуни, гарно одягнені швидко найдуть собі відповідне товариство, що є завсіди добрим догідним місцем для їхньої праці. Далеко скорше зраджує чоловік тайну своєї душі перед жінкою, ніж перед мужчинами.

За приклад треба брати Англію. Там у службі шпигунства найшло працю 60 проц. жінок, а ледви 40 проц. мужчин.

Студентки.

Зразу звучать чомусь дивовижно ці слова — студентка, шпигунство. Але це лиш так видається. Бо ж усім відомо, що молодь обох полів, виїзджає часто на студії за кордон. Чи тільки молодь на студії? Також виїзджають молоді вчительки, спортсменки, туристи, фільмові зірки й інші. Там проживають вони свобідно, ніхто не слідкує їхнього життя. Вони ж гості. Багато мандрують, звиджують, пізнають. Лиш ніхто не знає, що повернувши зза кордону, придбали грубі томи „невинних" спогадів. Часто абсольвентки високих шкіл виступають на чужині в характері „наукових" сил — як помічниці-практикантки лябораторій, чи ріжних інститутів.

Є ще інші шпигунки, що постійно мандрують з місця на місце. Вони віднаходять історичні гроби, памятники, а при цім все скоренько фільмують та нотують, що лиш для них необхідне.

Своє завдання реалізують швидко, без ніяких перепон — бо ж ніхто не знає, що це грізні шпигуни.

Участь молоді.

Отже молодь відограє сьогодні в міжнародній шпигунській праці незвичайно велику ролю. Головно молоді дівчата й хлопці у 18 та 25 році життя. Часто гімназійна молодь теж заанґажована до шпигунської праці. Майже всі держави мають летунські товариства, що постійно вишколюють молодь на добрих летунів. І саме ці товариства взаїмно себе відвідують. Здається, що ніхто швидко не вгадав би, яка роля цих молодих спортовців?

Молодь завсіди приглядається всьому пильно, нотує та відзначається нераз на полі шпигунства неймовірними здібностями

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи

Влом до спальні фільмової зірки.

У голівудськім суді відбулася недавно цікава розправа, яку американська преса назвала „влом із відшкодуванням".

Розпещена дочка багатого нюйорського фабриканта Амелія Паркер звернулася до славної фільм. зірки Джін Гарльов з проханням прислати їй хочби одну тільки вживану піжаму. За те зобовязувалася вислати відповідну готівку.

У цьому листі писала ще Амалія, що піжами вже немодні, що тепер жінки вживають нічних сорочок і що артистці буде зовсім легко позбутися своєї піжами.

По якомусь часі прийшла від артистки відмовна відповідь. Огірчена відмовою багата одиначка рішила вкрасти з мешкання зірки в Голівуді всі піжами. До цього намовила свого судженого Джека Гуда, який по надумі згодився виконати цей влом. Знаменито зорганізований влом дав прегарні успіхи. „Геройський" наречений украв аж 9 піжам. На нічнім столику залишив елеґантний вломник 100 долярів, як заплату за вкрадені предмети. Одначе ціла подія не проминула без відгомону. Заалярмована артистка повідомила поліцію, яка почала шукати за вломником. Слідство завело Джека Гуда перед голівудський суд.

Розправа, яка тревала кілька годин, викликала величезне зацікавлення серед товариських кол Голівуду і Ню Йорку. Джек Гуд здобув собі величезну популярність. „Ню Йорк Таймс" зорганізував окрему інформаційну службу з цього процесу.

Суд допустив на внесок підсудного свідків: саму фільмову зірку, її одягальницю, кількох знавців моди та батька Гуда й Амелії Паркер. Зізнання свідків ствердили, що завданням вломника не була крадіж тільки охота догодити забаганкам своєї коханої.

Тоді суддя звернувся до обох сторін із закликом, щоб вони погодилися. І справді сторони погодились. Амелія Паркер подала руку Джін Гарльов і відтак поцілувала в присутності судді свого коханого. Старий Паркер зложив 100 дол. для безробітних. Таким чином розпещена одиначка поставила на своїм і здобула піжами фільмової зірки.

Розлучниця мусить платити відшкодування.

Англійські суди вже багато разів признавали відшкодування для жінок, що їх покинули їхні женихи. Всетаки новиною в цій ділянці є випадок, коли замужня жінка одержала відшкодування від своєї суперниці, яка намагалася їй відбити чоловіка.

У місті Белфест (Англія) якась Аліса Ляйк подала до суду свою розлучницю Ліліен Повел за те, що вона намагалася на ріжний лад розсварити її з чоловіком та приєднати його для себе. Ця розлучниця щодня стрічалася з чоловіком Аліси Ляйк, давала йому ріжні гостинці, та насміхалася з позовниці.

Коли загрожена у своїх правах Аліса Ляйк докоряла своїй суперниці та просила, щоб вона залишила її чоловіка в спокою, прийшло до великої сварки. Підчас тої сварки розлучниця погрожувала Алісі Ляйк, що побе її. Обвинувачена відпекалася всього, одначе це їй не помогло.

Суд присудив, щоб вона заплатила позовниці півтретя тисячі фунтів штерлінґів (біля стотрицять тисяч золотих поль.), беручи під увагу, що обвинувачена доволі заможна

—o—

Найбільший міст Европи.

Данський уряд викінчує будову велитенського мосту, який получить данський острів Зеляндію (на півночі) з островом Фальстером (на півдні), іншими словами це є міст над східною відногою Великого Белту, а саме над проливом Шторштрем. Досі комунікація через цей пролив відбувалась на поромах, а про оживлення цієї „лінії" свідчать хочби такі цифри: в 1934 р. пороми перевезли 383 тис. пасажирів, 260 тисяч тон товарів, та майже 36 тис. авт

Новий міст буде мати залізничий шлях, дорогу для авт і возів та хідник для піхотинців. Довжина мосту буде 3200 метрів. Крім цього з північного берега острову Фальстер відбудують греблю довгу 400 м., значить таку, яка получиться на півдні з кінцем мосту. Міст буде мати 49 філярів у воді та 2 філяри на суші. Пересічна віддаль двох філярів приблизно 60 м. Віддаль філярів, між котрими будуть переїздити кораблі, приблизно 200 метрів. З 12 метрів ширини мосту призначили для авт 5.5 м., для людей 2.5 м. для одної пари шин 4 м. Сталева конструкція мосту важитиме 20 тис. тон, кількість бетону 100 тис. куб. метрів.

Будова самого мосту коштуватиме 30 мil. данських корон.

ЧОЛОВІК, ЯКИЙ НЕ ХОТІВ СКИНУТИ В РЕСТОРАНІ КАПЕЛЮХА.

В одному нюйорському ресторані трапилася недавно справді американська подія. Підчас найбільшого руху явився в одному елеґантному ресторані на Бродвею якийсь добродій і сів собі спокійно за стіл, не скинувши зовсім капелюха. Гості почали дивитися счудовані на нього як на дивака та почали голосно негодувати. Спершу намагалися кельнери в чемній формі звернути неотесаному гостеві увагу на невідповідну поведінку. Колиж їх інтервенція була безуспішна, покликали гості господаря. Та й він не міг переконати неотесу. Деякі гості кинулися на неотесу і коли не булаб у цій хвилині надійшла покликана господарем поліція, булаб зчинилася величезна буча. Неотесу арештували і негайно поставили перед поліційний суд, який засудив його на 20 дол. кари. У мотивах присуду подав суддя, що це крайне простацтво не скинути у публичнім льокалі у присутності жінок капелюха і спричинити згіршення і заворушення.

ПОЛЕКШІ ДЛЯ ВОЯКІВ.

Щоб відтяжити трохи вояків, у бельгійській армії додали кожній сотні по 1 вантажному автові, яке має перевозити воєнські клунки і старшинські причандали. Таким чином відтяжили кожного вояка на 6—8 кг. Кожний курінь матиме автомобілевий відділ зложений із 5 авт. Полк матиме 18 авт.

Також в американській армії задумують зліквідувати наплечники і перевозити їх вантажними автами.

РОВЕР — ЛІТАК.

Кілька літ тому італійський уряд визначив нагороду 100 тис. лірів для винахідника літаючого ровера, значить такого літака, який можнаб вправляти в рух силою мязів ніг. Одночасно уряд визначив теж умовини конкурсу: апарат мусить перелетіти 2 км., завернувши при цьому два рази. Винахідники забралися до роботи — 100 тис. лірів, це гарна сумка. І ось на летунському майдані в Чілізельо, в присутності представників летунської влади, відбулася спроба лету на „літаючім ровері" інжиніра Боса і Бономи.

Його летунський апарат уводять в рух виключно людські мязи. Важить він без летуна 90 кг. „Літаючий ровер" відривається від землі немов казочний воздушний змій. Спершу тягнуть його на мотузі на висоту 6—7 м. Тоді летун починає натискати на педали — так як звичайно у ровері — і ці педали вправляють у рух пропелер, який обертаючися 180 разів на хвилину — держить апарат у повітрі.

На цьому апараті відбув летун Омелян Каско три лети: перший тривав 53 секунди, другий 71, третій 47. Перший раз пролетів 750 м, другий 900, третій 500. Як бачимо — то осяги Боса ще не відповідають умовинам конкурсу. Але спеціялісти гадають, що винахід уліпшать і він буде міг летіти довше.

—o—

МОГИЛА ПЕРІКЛЯ.

Грецький історик проф. Арванітопульос зложив урядові точне звідомлення, в якому доказує, що рішуче треба зруйнувати будинки критого ринку в Атенах і перевести на цім місці розкопи.

Проф. Арванітопульос переконаний, що саме на цьому місці був у старинних Атенах цвинтар, на якому ховали визначніших атенців. Там, недалеко пірейської дороги похоронили Перікля. На думку вченого тіло Перікля спочиває у глибині 7—8 метрів та, що імовірно могила залишилась ненарушена. Розкопи на цьому місці малиб величезне історичне значіння

—o—

ТАКОЖ ПРИЧИНА ДО РОЗВОДУ.

Американські суди не дуже звертають увагу на розводові причини. Всеж таки рекорд побив суд у стейті Ню Джерсі, який одній американці дав розвід тільки на цій підставі, що її муж мав дивну привичку спати завжди на дереві. Жінка не хотіла видно погодитися з дивною привичкою свого мужа і зрезиґнувала з подружжя, очевидно за дуже „скромним" відшкодуванням як на американські умовини. бо тільки за 10.000 дол.

Пресова конференція в президії міста Львова.

В четвер 13. V. ц. р. запросив през. Островський представників львівської преси на конференцію, присвячену справі безробіття в місті. Реферував справу през. Островський, і начальник інж. Серафин, який виказував постійний зріст занятих робітників та зусилля міста, щоб зменшити безробіття. В характері гостя брав участь городський староста Порембальський і радн. Бехметюк.

Ширше про цю конференцію напишемо в черговім числі.

Еміґраційні справи.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДЕПОРТОВАНИХ З КАНАДИ.

Недавно канадійська влада повідомила, що розгляне подання на дозвіл візду до Канади особам, які колись були депортовані з Канади або зі Злучених Держав північної Америки. До подання слід долучити вияснення справи депортації, в якому між ін. треба точно відповісти на такі питання: 1) як довго був у Канаді чи пак у Злучених Державах; 2) чи прибув легально; місяць, рік прибуття; назва корабля і т. п.; 3) як довго перебував, чим займався, чи має свідоцтва праці (долучити); 4) основа прибуття до Канади або до Злучених Держав (афідавіт, пермит, хліборобство, факт уродження у Канаді або в Злучених Державах і т. п.); 5) чи точно пристосувався до вимог влади; 6) подати причину депортації — чи не мав політичної, кримінальної або адміністраційної справи; 7) чи має в Канаді свояків або приятелів, що помоглиб йому (подати адреси); 8) чи депортований з Америки, який бажає виїхати до Канади, має свояків у Злучених Державах, до яких бажав би вернутися? Першенство будуть мати особи, що бажають виїхати на поселення і заберуть зі собою родини.

СПРАВА ВИЇЗДУ РОДИН ДО КАНАДИ.

Виїзди родин з показовим капіталом до Канади цього року вже не відбудуться. Контингент на 1937 р. у цілости вичерпаний і тому ті, що бажалиб виїхати до Канади з родинами, мусять заждати до чергового року.

САНІТАРНІ КАРТИ.

Еміґраційний Синдикат завів санітарні карти з фотографією еміґранта для ствердження ідентичности, які мусять бути виповнені без огляду на вік для кожної особи еміґранта з Польщі. В тій карті мусять бути подані всі чергові лікарські оглядини, що їм підлягає кожний еміґрант, який старається виїхати. Заввагн лікарів, нотовані на санітарній карті, мусять містити дані про всі стверджені в еміґранта недуги фізичні й умові, а також про ступінь чистоти.

Якщо здоровля еміґранта заквестіонував один із оглядаючих лікарів, зацікавлений не може під ніякою умовиною приїджати до транспорту, доки не дістане рішення з опінією начального лікаря Еміґраційного Синдикату.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні, третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 7 – 10

— **Вечір творів Баха** у виконанні елевів проф. Г. Левицької відбудеться в суботу 15. травня в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 7. веч. Вступ за програмкою. 935

— **В понеділок 17. травня ц. р.** всі йдуть на **Вечір гаїлок і весняної поезії,** який відбудеться заходом Кружка Студенток ім. Лесі Українки в жовтій салі Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22. І. п. Початок точно в год. **19.15,** — Вступ за програмками. 933 1—1

— **Зарицька Володимира** поручає в **Ямнім біля Яремча** сонячні кімнати, цілоденне утримання, також поодиноко снідання, обіди, вечері вже від 6. червня. Інформації до 3. червня, Львів, Жулінського 6, опісля на місці. 934 1—1

— **Збірка на цілі Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка.** Львівське Городське Староство дало дозвіл Кружкові Р. Ш. ім. Бориса Грінченка городецької дільниці на прилюдну збірку в дні 16. травня 1937. по вулицях міста Львова з нагоди 25-літнього істнування Кружка та шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка. Старшина Кружка прохає отсим наше Громадянство поставитися прихильно до цієї акції. Нехай того дня всі українці города Льва жертвують дрібну лепту на цілі Кружка як ювилейний дар!

— **Спільне свячене** відбудеться в неділю 16. ц. м.: в салі **монастиря СС. Василіянок** (вул. Потоцького 95), початок год. 5 попол.; в домівці Марійського Т-ва Пань (вул. Руська 5), поч. 6. год.; в домівці **Філії Союзу Українок** (вул. Сикстуська 46), поч. 6. год. і в домівці **Т-ва „Зоря"** (вул. Вірменська 25), поч. год. 12 вполудне.

— **Ювилей у 25-ліття праці** Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка Городецької дільниці у Львові відбудеться 15. і 16. ц. м. В суботу 15. ц. м. в год. 9.30 відправиться поминальне богослуження в церкві св. Юра. В неділю 16. ц. м. год. 9 посвячення прапору хлопячої школи ім. Б. Грінченка, год. 12.15 академія в салі Народнього Дому (вул. Рутовського ч. 22).

— **Посвячення памятника на могилі Івана Липи у Винниках.** В неділю 16. V. відбудеться у Винниках коло Львова в год. 11.30 перед полуднем урочисте посвячення памятника на могилі пок. міністра України і письменника Івана Липи, долота артиста Коверка. Процесійний похід з церкви у Винниках на місцевий цвинтар вирушить в год. 11.30 передполуднем. Зі Львова можна їхати або залізницею, що відходить з Личаківського двірця в год. 9.15 передполуднем, або автобусом з площі Бандурського (давніше пл. Цлова), що відходить зі Львова в год. 8.50, 9.50, 10.50 рано.

— **Виставу української преси** влаштовує читальня „Просвіти" в Замарстинові (вул. Замарстинівська ч. 100) у днях 16—19. ц. м. Відкриття відбудеться після Служби Божої в год. 11.

— **Товариський зїзд** абсольвентів торговельної школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові відбудеться в днях 16. і 17. ц. м. Зїзд розпічнеться після богослуження в церкві св. Спаса (вул. Краківська) в год. 10. в салі Музичного Інституту ім. Лисенка (вул. Шашкевича 5).

— **Зібрання Бібліольоґічної Комісії** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться у вівторок 18. V. в год. 18. у Бібліотеці Товариства. Реферують: І. Шендрик про бібліографію С. С. та Є. Ю. Пеленський про біжучі справи.

— ***Журналісти і письменники!*** Управа віллі ТОПЖ-у в Камені-Довбуша (почта Ямне) просить приспішити зголошення на мешкання в літні місяці. Від 1. червня прийматиме зголошення і посторонніх людей.

— **Українське протиалькогольне Т-во „Відродження"** у Львові влаштовує в неділю, 23. ц. м. на площі „Сокола-Батька" свято з приводу 55-ліття діяльности великого подвижника відродженецького руху **митрополита Йосифа Сембратовича** з такою програмою: 1) Відкриття свята, 2) Перегляд членів т-ва „Відродження" зі Львова та околиці. 3) „Засяло сонце" — хор ремісників. 4) вправи Соколів і Сокілок на поручах, дручку, доліwці та вільноруч. 5) Леонтович „Ой зза гори чорна хмара встала"; Котко „Діброва" хор Мал. Семинарії. 6) Юра Шкрумеляк „Війна білих пляшок з чорними", діточа сценка у виконанні дітей зі школи ім. Князя Льва. 7) Олесь-Безкоровайний „Народнім лицарям", М. Колесса „Овце моє овце" хор українських студентів богословія. 8) „Запорожець", танок у виконанні Соколів. 9) Федькович-Нижанківський „Золоті зорі"; Шевченко-Воробкевич „Огні горять" академічний хор „Бандурист". 10) „Напередодні". інсценізація у виконанні учнів школи п. Л. Кривіцької. 11) „Відродженецький гимн" — виконають злучені хори під проводом п. Плешкевича. Початок в год. 4. після полудня. Вступ за програмкою: для шкільної молоді 20 сот., для старших 30 сот., сидячі 1 зол.

— **Охоронне щіплення проти віспи** в Українській Порадні Матерей при вул. Ходоровського 15. відбувається щоденно від год. 10. до 11. Щіпить лікар Порадні д-р Туна Надрага.

— **Відложена вистава.** З причини ремонту у всіх салях Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка малярська вистава Смольський—Нижник Іванна і тов., заповіджена уже на 16-го ц. м., буде відкрита щойно у неділю 23. V. в год. 11. рано вже у свіжо помальованих салях.

— **Конференція східно-галицьких воєводів.** У львівськім воєвідськім уряді відбулася 13. ц. м. конференція при участи львівського воєводи А. Білика, станиславівського воєводи Ст. Пасласького і тернопільського Т. Маліцького, командантів 6. і 10. корпусу, ген. Токаржевського і ген. Вечоркевича, та команданта бриґади граничної сторожі. Предметом конференції були, як повідомляє ПАТ, актуальні господарські і суспільні справи на терені східно-галицьких воєвідств.

— **Ревізії в Долині.** Дня 5. травня перевела поліція (мундурова і тайна) докладну особисту й домашню ревізію у п. Кіпецьких в Долині, не найшовши нічого. Опісля того самого дня також ревізію переведено у п. Павлини Котецької та її доньки Олени. Останню передержали 48 годин у місцевих арештах і потім пустили на волю.

— **Хто виграв на льотерії?** У нинішньому тягненні Клясової Льотерії впали такі виграні: 15.000 зол. на ч: 103368; 10.000 зол. на ч: 99900, 94335; 5.000 зол на ч: 2464; 2.000 зол. на ч: 11432 24024, 26776, 30399, 44973, 80323, 108841, 159736 151762, 152939, 161890, 187135; 1.000 зол. на ч: 1245, 5019, 9606, 24914, 38358, 50253, 50850, 60168, 62304, 67927, 68292, 72627, 76477, 89559, 989505, 99541, 104979, 131287, 132979, 134157, 138270, 144441, 150569, 161680, 163787, 167578, 176161, 179224, 181971, 186619, 186806.

— **Вломи.** В Жукові коло Обертина вломились до церкви злодії і вкрали із скарбони 80 зол. — В Коломиї був влім до школи Пірамовича, де вкрали писальну машину вартости 400 зол.

— **Краєва хроніка.** Із Сяну під Перемишлем добули рибаки при помочі сіти топільника, яким показався 77-літній робітник Микола Баран. — Підчас купелі в ставі в Городенці втопився 15-літній Брон. Левандовський наслідком удару серця.

— **Громовиці.** Над калуським повітом перетягла велика буря з громами й лишила по собі велике знищення. У Вернім грім ударив у 30-літню Анну Цюпу, що згинула на місці. В Добрівлянах пов. Калуш грім запалив будинки Олени Біланів. Вогонь перекинувся на сусідній дім і знищив його. Про великі громовиці повідомляють з ріжних повітів корінної Польщі.

— **Градова катастрофа.** Над громадами Журів і Желибори рогатинського повіту був 13. ц. м. хмарооплім із градом, що наробив великих шкід на полях. На терені Журова град знищив збіже в 60 процентах, бараболі й інші окопові рослини в 20 проц., овочеві дерева у 80 проц. На терені громади Желибори град знищив збіже в 70 проц. Грудки леду доходили до величини курячого яйця.

— **Підмоги на будову вселюдних шкіл.** Управа Т-ва підмоги на будову вселюдних шкіл призначила до розпорядження окружних комітетів т-ва 1,570.000 зол. на будову шкіл. З цієї суми припадає на комітет будови в Берестю 210.000 зол., у Львові 230.000 зол., у Варшаві 225.000 зол., у Вильні 210.000 зол. і т. д.

— **Подільська Скала.** Містечко Скала над Збручем рішило змінити свою назву, щоби відріжнитись від інших місцевостей, що так само називаються. Тепер воно називатиметься Подільська Скала.

— **Еміграція у квітні 1937. р.** В місяці квітні ц. р. виемігрувало з Польщі до країв Південої Америки 1.303 осіб, до країв Північної Америки 463 осіб, до інших заморських країв 55 осіб, до Палестини 250 осіб. Разом виемігрувало 2.271 осіб.

— **Пожежа, яку годі вгасити.** Як повідомляють з Косова закіп земного ґазу на Вербівці, що запалився тому кілька днів горить дальше. Спроби вгасити вогонь безводнем вугля були безуспішні з причини великого горяча, що панує біля пожежі, та спеки. Пробували заложити на джерело вогню каптур, але теж без успіху. Небезпеки поширення вогню нема.

— **Згоріла лісничівка.** В Сопоті біля Сколього вибухла пожежа в давному фільварку а тепер лісничівці Петра Ментена, голяндця. В лісничівці живе управитель лісів Ол. Новіцький. Шкоду обчисляють на 3.000 зол.

— **Відзначення митрополита Дениса.** Сенат грецького університету в Атенах надав у звязку з ювилеєм свого істнування титул почесного доктора теольогії кільком визначним православним теольогам, між ними й митрополитові православної церкви в Польщі о. Денисові.

— **Кріваві заворушення** були в Берестї. Поліційний урядовець прийшов до жидівського різника, що управляв нелегальний заріз. Між обома прийшло до суперечки, підчас якої різник ранив поліциста тяжко ножем, так що він по дорозі до шпиталю помер. Вістка про це розійшлася швидко по місті, наслідком чого почались протижидівські заворушення. В багатьох жидівських домах вибито шиби. На ринку знищено жидівські крами і ранено кількох жидів. Поліція привернула спокій в місті.

— **Смерть ред. А. Бопре.** У варшавському шпиталі Червоного Хреста помер довголітній головний редактор польського щоденника „Час", Антін Бопре, у 77-ому році життя. Був родом з Кремянця на Волині, одначе майже ціле життя провів у Кракові, де після короткої судової служби посвятився журналістиці, якою займався 50 літ. Короткий час був теж власником і редактором щоденника „Глосу Народу".

— **Причина катастрофи „Гінденбурга".** Один із трьох членів слідчої комісії, визначеної департаментом торговлі задля розсліду причини катастрофи кермовика „Гінденбург" заявив, що катастрофу викликав правдоподібно фальшивий маневр при осіданні. Цю заяву зложено після триденних дослідів, підчас яких переслухано всі особи із кермовика „Гінденбург" а також тих, що находилися недалеко підчас катастрофи. За основу цієї заяви послужили зізнання осіб, що ждали на прилет „Гінденбурга".

— **Американський спадок.** У Філядельфії померла якась Герардова з дому Шефер, що походила з родини німецьких кольоністів у самбірському повіті, й лишила маєток вартости 17 міліонів долярів. Тому що вона не лишила тестаменту, деякі інтересовані люди звернулися через свого повновласника, адв. д-ра Гартенберга в Дрогобичі зі своїми спадковими претенсіями до польського консуляту в Шикаґо, який відіслав їх до польського консуля в Ню Йорку. Той повідомив їх, що мають робити, при чому зазначив, що вже 30 американських адвокатів і посередників занялося цією справою.

— **Нещасливі випадки на коронації.** Підчас коронації англійського короля Юрія VI в Льондоні сколілося багато нещасливих випадків. Найтрагічніша подія склалася в окруженні самого короля. Погибла 4-літня донечка Джоан одинокої сестри короля, княгині Мері, що вживає титулу „прінсес роял". Залишена без відповідної опіки впала до 25-метрового отвору вінди в домі льорда Пірстед у Карльтон-Гардені, де мала приглядатися королівському почотові. Перевезена до шпиталю померла наслідком потовчення. Крім того багато людей із 6-міліонової юрби, що приглядалась в різних місцях короновації, вмерли від знесилення або сонішного удару, а ще більше помліло. Подібні випадки були серед поліції та війська, що творило охоронні шпалери.

Звертаймо увагу на лектуру дітей!

ПІД УВАГУ ВИХОВНИКАМ!

Випадково переходив я через Львів і побачив, як на Личакові учні народньої школи тиснулися до кіоску та купували газетки п. н. „Вендровец" і „Карузеля". В них, крім гри на гаві, нема нічого корисного для нашої дитини. Зміст тих письм може хіба розбудити в дітях нахил до передчасного кохання, крадежі та збитків. Їх видають люди без наміру виховувати чи моралізувати, тільки для зиску. І чи такі „лектури", до того в чужій мові, можуть бути кормом для молодих душ українських дітей? Чому діти не читають так ревно „Світ Дитини", „Наш Приятель", „Дзвіночок", „Малі Друзі" і т. п.? Це тому, що ті часописи не мають доброго доступу до наших шкіл і родин, а також до дитячих душ, бо за мало впливають на уяву, не маючи колірових ілюстрацій, кольпорґажі і т. п. Можнаб позавидувати тур. „Cocuk gazetesi" (дитяча ґазета), „Javrutürk". А добрий часопис, оскільки дитина з ним заприязниться, більше її виховає, ніж ми власними силами. Тож поручаю це розважити всім, чия рука лежить на живчику виховання.

Мартин Мартинюк,
Схимонах-студит.

Один з поважних громадян, якому ми дали прочитати ці рядки черця-студита, прислав нам за своїм повним підписом завваги такого змісту:

Завваги автора важні, на часі і їх не можна обійти мовчанкою. Не діти винні, що купують і читають такі часописи. Винні тут у першій мірі самі батьки, що не стежать за духовим розвитком своїх дітей, що не стараються збагнути їх зацікавлення та відповідно їх задовольняти. Винне також громадянство, головно батьківські кружки при школах, що не співпрацюють досить енергійно з управами шкіл у тому напрямі, щоб шкільні бібліотеки були заповнені добрими з виховного й педагогічного погляду книжками.

Треба памятати, що десь так по 12-ому році життя пробуджуються в дитини перші зацікавлення до наукових питань, до географії, астрономії, охота до подорожей, мандрівок, геройських пригод. Знають цю рису духовости молоді педагоги; вони складають наукові програми та шкільні підручники так, щоб іти назустріч задоволенню духово-розвиткових потреб молоді. Знають її також батьки з нерідких родинних клопотів, що малий 12-и або 13-літній „смик" пішов на війну до якоїсь Абісинії чи Еспанії. Охота пізнати безпосередньо екзотичні країни й народи та зажити геройських пригод — така непереможна, що малий Дон Кіхот відважується на найбільше фантастичні й небезпечні постанови, щоб тільки заспокоїти потреби молодої, буйної уяви. В дівчат у тих роках будиться палке і сліпе одушевлення театральними та кіновими артистками. Тому вони потайки, як тільки можуть, скриваючись перед чуйним оком батьків, відвідують театри та кіна. Звертаємо на це увагу всіх батьків і тих громадянських чинників, що співпрацюють над вихованням молоді.

Цю рису духовости молоді знають, на жаль, дуже добре також видавці брукової, сензаційної преси, обчисленої не на мистецькі, культурні чи виховні вальори, лише на заробіток. Брудний, правда, заробіток, але, все одно, заробіток досить легкий і поважний! Годимося вповні з поглядом нашого автора, що ні „Вендровец" ні „Карузеля" з виховного погляду та національних мотивів недобре впливають на нашу молодь.

Батьки, школа і ті громадянські організації (батьківські кружки), що співпрацюють над вихованням молоді, повинні охороняти дітей перед погубними впливами брукових, сензаційних видавництв. Треба протиділати не неґативно, хочаб навіть педагогічними репресіями, лише позитивними виховними потягненнями.

Молоді мусимо дати добру, виховну лектуру, бо це духова потреба її розвиткового періоду!

Наші видавництва — Рідна Школа, Світ Дитини, Наш Приятель, Дзвіночок, Молоді Друзі, що стоять під громадянською контролею, роками магазинують у тисячах примірників свої дуже цінні з виховного погляду видання, гинуть під вагою довгів, а наші діти закуповують переважно в кіосках такі „літературні перлини", як „Вендровец" і „Карузеля" та затроюють свої молоді душі...

Батьки, школа й батьківські кружки повинні станути на сторожі духових потреб нашої молоді. Треба цій молоді дати добру книжку. Нехай у руки нашої молоді попадають цінні видання „Світа Дитини", „Рідної Школи" чи інших заслужених наших видавництв — тоді наші діти певно стратять охоту перепитувати в кіосках за „цікавими" журналами та брошурами.

Батько.

— **Стріл у чеському парляменті.** При кінці засідання чеського парляменту в Празі якийсь чоловік стрілив з револьвера до президента Малипетра. Стріл хибив. Перед вистрілом він крикнув: „Половина послів це дайдаки та ошуканці!" Його арештували, одначе він відмовляє зізнань. Є це 25-літній мулярський помічник Зебек з Моравії.

Зі судової салі.

АПЕЛЯЦІЙНА РОЗПРАВА ЗА ПОДІЇ В НАСТАСОВІ.

У днях 13. і 14. ц. м. відбувалася розправа перед апеляційним судом у Львові проти Михайла Стислого і 16 товаришів з Настасова, яких засудив окружний суд у Тернополі дня 12. лютого ц. р. на кару вязниці від одного до 10 років.

В пятницю 14. ц. м. предсідник трибуналу Янушевський оголосив присуд, яким відхилив присуд окружного суду в Тернополі щодо вини і кари та видав новий присуд такого змісту: 1) Михайла Стислого (засудженого в Тернополі на 10 років) засудив на 2 роки; 2) Кирила Смоляка, (засудженого на 5 років) на 2 і пів; 3) малолітнього Станислава Школяра увільнив від злочину вбивства і засудив на віддання до поправчого дому; 4) Івана Ярему (засудженого на 4 р.) на півтора р.; 5) Данила Базара (засудженого на 8 р.) на 2 і пів р.; 6) Михайла Стриєшина (засудженого на 4 р.) на півтора р.; 7) Івана Куріцу (засудженого на 10 р.) на 5 р.; 8) Михайла Цимбалістого (зас. на 8 р.) на 4 р.; 9) Теодора Лапчака (зас. на 5 р.) на 2 р.; 10) Василя Дзинджиристого (зас. на 3 р.) на півтора р.; 11) Михайла Повільного с. Людвіка (зас. на 4 р.) на півтора; 12) Івана Міруцького (зас. на 3 р.) на півтора; 13) Івана Ракочого (зас. на 5 р.) на півтора; 14) Григорія Майдана (зас. на 3 р.) увільнено; 15) Михайла Шкільного сина Клима та 16) Івана Сікорського (зас. оба по 1 р.) теж увільнено; 17) Івана Бичека (зас. на 4 р.) на 1 рік. Засуджених боронили: адв. д-р В. Старосольський та адв. д-р Лев Ганкевич, — оба зі Львова і м-р Коренець та д-р К. Погорілес — оба з Тернополя.

НЕПРАВДИВИЙ ЗАКИД.

Перед окружним судом у Бережанах стануло двох селян: 28-літній Василь Барилка і 24-літній Михайло Думик з Потутор, пов. Бережани, яких городський суд засудив 27. листопада 1936 р. по 8 місяців арешту і на заплату по 40 зол. судових коштів за провини зі ст. 168 к. з. (зневага тлінних останків або цвинтаря) і 263 § 1 к. з. (ушкодження чужого добра). Городський суд на основі зізнань св. М. Худоби та ще кількох поліційних свідків станув на становищі, що оба засуджені розкопали 10. червня 1936 р. вночі збірний военний гріб польських вояків, які полягли за незалежність Польщі в 1919 р. та збірний гріб поліцаїв, які полягли в боротьбі з диверсійною ватагою в 1922 р. Тоді теж ушкодили памятники на могилі вояків і поліцаїв. Ця подія схвилювала польську прилюдну опінію, а польська преса і ПАТ писали, що це зробили українці. Ясно теж, що поліція перевела тоді масові ревізії між українською молодю у Бережанщині і внаслідок того оба засуджені опинилися перед судом. Проти цього присуду внесли оба засуджені відклик до окружного суду, де відбулося чотири розправи і вкінці трибунал увільнив обох засуджених від вини та кари. Підсудних боронили: адв. д-р В. Бемко та адв. д-р М. Західний.

—о—

З кіна.

Кіно „Паляс": „Дорога до Ріо де Джанейро".

Фільма починається покликом до всіх чесних людей, щоб усіма засобами поборювали найбільшу ганьбу сучасної цивілізації — торговлю живим товаром. Після цього бачимо один приклад, як така торговля відбувається. У Барсельоні є агенція з ріжними темними типами, що підшукують гарні молоді дівчата, обіцюючи їм сценічну карієру. Одна спеціяльна школа танців під проводом одної буцім-то артистки заманює до себе дівчат, аранжує для них виступи у місцевому кабареті, відтак висилає їх кораблем до Ріо де Джанейро, де вони попадають до темних льокалів.

Ця французька фільма напів кримінальна не попадає у вульгарність ані не стає нудно-солодкава, завдяки своїм дотепним діяльоґам і веселій денникарській парі — молодій дівчині та молодцеві, які приїжджають до Барсельони як репортери, щоб здемаскувати шайку торговців живим товаром. Головну ролю грає відома артистка Кет Надь.

—o—

☦ Посмертні згадки.

О. МИХАЙЛО БОБОВНИК.

У Глібовичах Великих, пов. Бібрка помер нагло в 61. р. життя дня 7. ц. м. парох і заступник декана о. Михайло Бобовник, відомий громадянський і політичний діяч Бобреччини, голова Н. Ради Українбанку і П. Н. К. у Бібрці, провідник і член усіх українських товариств у Глібовичах В. та член повітової ради і виділу у Бібрці. В особі Покійного українське громадянство понесло знову велику втрату, але її найболючіше відчула Бобреччина, бо зійшов у могилу кількадесятьлітній керманич цілого її життя. Трицятьтри роки тому прийшов до Бобреччини молодий і повний розмаху 28-літній о. М. Бобовник, що відразу кинувся до організаційної праці від основ у культурно-освітній, політичній і господарсько-кооперативній ділянці. Знаменито розумів душу селянства, бо-ж сам з нього вийшов і послідовно працював над його двигненням на вищий рівень життя. Ця невтомна праця здобула йому довіря та популярність серед мас. По визвольних змаганнях не піддався зневірі і як голова Філії „Просвіти" в 1921/22 р. відновив зорганізовану працю в повіті. Стоїчний спокій у найважчих моментах, невгнута енерґія, невсипуща активність, ораторський хист, бистрий орієнтаційний змисл, ввічливість і благородність у всіх починах — це ті виняткові громадянські прикмети, що за них свої любили о. М. Бобовника і довіряли Йому, а чужі мусіли Його шанувати; це ті скарби Його хрустального характеру, що ними ще замолоду здобув собі провідне становище в повіті й був на ньому до останніх днів свого працьовитого життя. І тому ціла Бобреччина вкрилась жалобою на вістку про смерть цього добре заслуженого для української справи громадянина, і тому постать невіджалуваної світлої памяти о. Михайла Бобовника така дорога кожному свідомому українцеві Бобреччини.

Величаві похорони бл. п. о. М. Бобовника відбулися в понеділок 10. ц. м. Вже ранним ранком великі маси народу залягли церковну площу і простору церкву, де від двох днів лежала домовина з тлінними останками Покійного. В 8-ій год. рано почалися похоронні обряди під проводом о. дек. Евгена Барткова, пароха з Романова. Службу Божу відправив о. крил. Ю. Дзерович зі Львова в асисті 16-ох священиків з трьох деканатів. У похороні взяло теж участь двох священиків римо-католицького обряду. В церкві співав хор і приґравала орхестра. Прощальну промову від духовенства виголосив у церкві о. Т. Чаниж, парох Вибранівки. В год. 12.30 рушив похід на поблизький цвинтар. Домовину несли на раменах селяни на переміну з інтеліґенцією. Підчас похорону зразковий порядок удержували члени місцевого „Сокола" зі списами. Після панахиди промовив перший над гробом о. крил. Ю. Дзерович, прощаючи Покійного в імени Митрополита, Т-ва св. Андрея та Матірнього Т-ва „Просвіта" у Львові від Ц. К. УНДО й УПР пос. Д. Великанович, від КАУМ ред. В. Глібовицький, від П. Н. К. адв. д-р І. Венґльовський, від філії „Просвіти" адв. д-р Я. Лудикевич, оба з Бібрки, далі бобрецький староста м-р Кіршнер та від повітової ради і виділу д-р Вайсброд; від селян Бобреччини прощав Покійного війт О. Мацьків, від ради збірної громади Глібовичі Великі А. Худерський та війт Тарала, від місцевого громадянства п. І. Паук, від місцевих товариств та організацій п. М. Корж і вкінці пос. д-р К. Троян. На могилі зложено понад 30 вінків від родини, повітових і місцевих товариств та організацій. Похорони закінчилися в год. 2.30 пополудні.

І. Ш.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Панахида на стрілецьких могилах у Сороках, пов. Львів. Світлий Понеділок 3. ц. м. залишиться в памяти громадян у Сороках к. Львова. По Службі Божій згідно зі звичаєм вірні з процесією йдуть на могилу. Місцеві луговички сплели вінок, щоб ним замаїти могилу поляглих стрільців. На цвинтарі в Сороках є могила хор. Чайківського і братська могила, в якій спочиває 14 стрільців та окрема могила віст. Чорнія. Місцевий сотрудник о. Троян відправив панахиду на стрілецьких могилах, а луговики та луговички заложили на могилу вінець і відспівали „Видиш, брате мій".

Свячене в „Лузі". В год. 6. веч. у гарно прибраній салі зійшлися луговики та луговички на свячене. Луговички прикрасили салю цьвітами. На почесному місці на стіні повісили лугову відзнаку, прибрану вишиваним рушником. За почесним столом засів о. Троян і старшина „Лугу", дальше 33 луговички і 42 луговики, деякі в одностроях. Свячене посвятив о. Троян та склав побажання луговій старшині, луговикам і луговичкам. Опісля промовляв голова „Лугу" в Сороках Михайло Пясецький. Луговики переплітали співами воскресних, народніх і стрілецьких пісень промови М. Качмарика, Т. Кебаса і М. Мороза. Серед співу і милої гутірки проминув цей гарний вечір. При кінці відспівали всі „Ой у лузі червона калина" і розійшлися до дому.

КОПИЧИНЦІ.

„Чар однострою", комедію в 3 діях, відограв аматорський гурток при т-ві „Стріла" дня 4. ц. м. В ролі поручника виступив С. Монастирський, як чура Осип Елиїв, Вася — М. Замрикутівна, Мирося — П. Елиївна, служниця — О. Созанська. Ролі були добре вивчені і тому акція була жива та не мучила публики. Комічна гра чури та служниці викликувала сальви сміху і тому публика не жалувала акторам рясних оплесків. Публики, на жаль, як на великодний час, мало. Заохочені успіхом аматори мають намір відограти цю комедію в кількох селах копичинецького повіту.

Повітова анкета українських купців Копичинеччини. Нововибраний виділ філії Союзу Українських Купців, свідомий свого завдання, приступив до енерґійної праці і поробив заходи у справі зорганізування купців з цілого повіту. З цією метою скликав повітову анкету на день 9. травня ц. р., на якій явилося понад 40 осіб. На анкеті був присутній також п. Шумський, представник „Суспільного Промислу", м-р Троян та м-р Фірчук. Нараду отворив та вів її голова філії інж. Стрільців. Реферат про св. Юрія відчитав О. Елиїв. Опісля інж. Стрільців здав короткий звіт з праці за час від останніх надзвичайних зборів та зазначив, що виділ звернув головну увагу на створення гуртівні в Копичинцях принаймеше для купців кольоніяльних товарів. Заразом накреслив у коротких словах вагу організації купецтва. Збірка дрібної ощадности дала за луже короткий час квоту понад 70 зол. Представник „Суспільного Промислу" виложив присутнім засади доброго ведення купецького звання, вказав на ріжні недомагання у наших приватних купців та візвав, щоб українські купці купували до своїх крамниць тільки вироби українського промислу, між ними теж „Суспільного Промислу", і подав одночасно ціну товарів своєї фірми. По короткій дискусії рішено, що філія сама буде робити замовлення для наших купців і таким чином заступить покищо українську гуртівню, що її може незадовго заложить хтось з приватних осіб. М-р О. Фірчук у своїм рефераті про організацію консументів зазначив, що українське купецтво має повне право розвиватися на своїй землі між своїм народом і тому не повинні українських купців застрашувати істнуючі конкуренти, головно ті, що в останньому часі переселюються зі заходу, ані теж незорганізованість українських консументів. Одночасно вказав на ріжні способи, як слід приступати до придбання покупців та їх зорганізування. Вкінці м-р Фірчук іменем філії „Просвіти" поставив побажання, щоб Виділ філії Союзу Українських Купців візвав усіх купців, щоб вони разом з рідньою вступили в члени Матірного Т-ва „Просвіти". м-р Троян закликав, щоб знову купці не забували про Рідну Школу і бодай малими лептами кожного місяця причинялися до збільшення її фондів. По замкненні анкети деякі з купців відразу поробили замовлення на продукти „Суспільного Промислу" у п. Шумського. Анкета була доказом, що купецтво Копичинеччини горнеться до своєї організації, а хід її нарад виявив, що купці можуть з таких анкет дуже багато користати. І тому виділ філії повинен такі анкети скликувати якнайчастіше, що він теж прирікав робити.

Театр ім. Тобілевича відограв у днях 6.—9. травня ц. р. такі песи: Шаріка, Шалапут, Вій і Чорногора в огні (Довбуш). Перша й остання песа стягнула всіх симпатиків українського театру і це є доказом, що українська публика, на яку тепер театри можуть і мусять числити, любить песи з українського життя. На обі згадані песи прибуло теж багато молоді з поблизьких сіл. Гра відомих нам артистів в особах: пп. Бенцалів, Рубчака, Кемпів, Шлюзарівної та інших була першорядна.

ЯВОРІВ

Загально-освітній коедукаційний ліцей в Яворові. Кружок Р. Ш. в Яворові дістав з Кураторії Л. Ш. О. у Львові під ч. II — 6111/37 концесію на отворення з початком шк. р. 1937-38 загально-освітнього коедукаційного ліцею. Загально-освітній ліцей творитиме з гімназією Р. Ш., що істнує в Яворові вже 29 літ, цілість. Гімназія має права державних шкіл, тому молодь по укінченні IV. кляси може безпосередньо переходити до ліцею. Молодь з цих повітів, де нема шкіл Р. Ш., повинна використати цю нагоду та зголоситися до гімназії й ліцею в Яворові і невеликим коштом осягнути середне-шкільну освіту.

І. С.

—o—

Спорт.

СПОРТ НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В середу 12. ц. м. відбулося в Києві свято фізкультурників на стадіоні ім. Балицького. На програму склалися легкоатлетичні й футболеві змагання.

У змаганнях копаного мяча **Динамо (Київ)** перемогло **Динамо (Дніпропетровськ) 4:0 (3:0)**. В минулому році перемогли теж київські копуни 5:2.

В дні 14. ц. м. грає **Харків з Одесою** футболеві змагання. Фінальні змагання відбудуться 18. ц. м.

У легкоатлетичних змаганнях жінок виявилась найкращою змагункою Раєвська з Харкова.

В бігу на 300 м. побила якась змагунка Мішурин український рекорд, осягаючи час 43:2.

В бігу на 100 м. перемогла Тулісова в часі 11.7. Між змагунами і змагунками переважали московські прізвища.

Перший „Велотур". 24. ц. м. відбудеться на Україні перший т.зв. Велотур, значить: біг мотоциклів довкола України. Траса бігу буде 2.400 км. Участь у цьому бігу візьме 1.000 змагунів (гонців). Цей біг уладжують для пропаганди автомотосправи.

При кінці ц. м. відбудеться в Києві **колгоспна Спартакіяда**, яка має виявити фізичну справність колгоспників.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. д-р Г. Костельник: **МІСТИЧНІ ОБРАЗИ НАСТІ ВОЛОШИН** по цілому Львові, Перемишлі, Станиславові. Львів 1937. Накладом автора. Стор. 31. Ціна 25 сот.

М. Гаврилко: **СИЛЬНІ ЛЮДИ.** Львів 1937, ст. 23.

ЖУРНАЛИ

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК. Львів, 1. квітня 1937. Р. XV. Ч. 2. Зміст: Н. Воронич: Виворіт горішніх повік. — Н. Лукіянович: Позапірамідальні захорування і Chorea Huntingtoni — XXII. звичайні загальні збори У. Л. Т. — Спілка Українських Лікарів в ЧСР. — Хроніка сходин У. Л. Т. — Загальні збори кооперативи „Лікарська Самопоміч". — Посмертні згадки. — Нові видання. — З мед. преси. — Новинки.

БИСТРОЗІР, журнал філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові. Львів, квітень-травень 1937. Р. І. Ч. 1

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, травень 1937. Р. XVI.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, квітень 1937. Р. III. Ч. 4

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 2. травня 1937. Р. XIII. Ч. 17-18.

СЕВЕРНЫЙ КАВКАЗ. Варшава, февраль 1937. Н. 34.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

СУДОВА ВИШНЯ:
15. V. Мураші.
16. V. Т. Шевченко.

ЯВОРІВ:
17. V. Т. Шевченко.
18. V. Трафіла пані генераловоі.
19. V. Мураші.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:
15. V. Шаріка.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні).
З Грималова іде театр до Скалата і Гермополя.

Великий Театр:

Субота, 15. V. год. 4. поп. 3 Казки для дітей. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

Неділя, 16. V. год. 12. впол. 3 Казки для дітей. Год. 3.30 поп. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою. Год. 8. веч. „Професія пані Воррен“. — Ціни найнижчі.

Понеділок, 17. V. год. 12. впол. 3 Казки для дітей. Год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен“. — Ціни найнижчі. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

Вівторок, 18. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

Середа, 19. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти щастя“ з Лілiяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Мароко“ з Марлєною Дітріх і Гейрі Купером.
БАНДА: „Чоловіка до вибору“.
ҐРАЖИНА: „Буде краще“ з Тоньком Шапком.
ЕВРОПА: „Одва на мільон“ з Сонею Геніє.
КАСИНО: „Чарівниця з Салем“.
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал“ з Еролем Флінном.
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки“.
МЕТРО: „Жайворонок“ з Мартою Еґерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка“ на осн. Жеромського.
МУЗА: „Новітні часи“ з Чарлі Чапліном.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро“ (Христова дорога білих невільниць).
ПАКС: „Володар Каліфорнії“.
ПАН: „Сан Франціско“.
РАЙ: „Роз-Марі“.
СВІТ: „Осудженець“ і „Весела розведениця“ Джинджер Роджерс.
СТІЛЕВЕ: „Аллахів город“ з Марлєною Дітріх і ревія.
ТОН: „Володарка країни Кор“.
УТІХА: „Самохід 99“ і ревія.
ХИМЕРА: „Небезпечна біляка“ з Мартою Еґерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Виправа до Північного Бігуна“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 15. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Весела муз. авд. 19.00 Серенади. БІЛГОРОД (437) 19.30 20.00 Пісні, 20.30, 21.00 Веселий вечір. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика 13.30 Серинада, 14.00 Спів, 17.45, 18.00 Військ. орх., 19.30 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 20.50, 21.00 Орх. концерт. ВІДЕНЬ (507) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Музика з усього світа, форт., скр., бас, 20.10, 21.00 „Цар і тесля“ оп. Льорцінґа, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 19.00, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.10 Веселий вечір, МІНХЕН (405) 18.20 Прелюдія та фуґа д-дур Баха на орг., 18.40, 20.10, 21.00 Вес. авд., 19.10 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика, ПРАГА (470) 15.00 Розр. концерт. 16.45 Театр для дітей, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Розр. концерт. 13.15, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Спів (у прогр. „Саул“ орат. Гендля), 16.30, 17.00 Для дітей. 17.30, 18.00, 19.00 Танк. музика, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Концерт хору.

Неділя, 16. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.30, 12.00 Розр. музика, 18.00 Музика, спів, 20.00, 21.00 Великий концерт, орх., хор, солісти, БІЛГОРОД (437) 18.30, 19.00, 20.00 Концерт орх. кор. ґвардії, 20.30 Нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 15.30 Циг. музика, 17.00 Військ. орх., 18.35, 19.00 Сальон. музика. ВІДЕНЬ (507) 11.45 Муз. фестиваль, 12.55 Фільм. і театр. мельодії, 15.40 Моцартові смич. квартети, 19.35 Пісеньки, 21.35 Класичні пісні у супр. смичк. квартету. 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.45, 15.00 Мадярські нар. пісні, 18.00 Нар. пісні, повені і танки, 18.30, 19.00 Малі серенади, орх., спів, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.30, 18.00, 19.00 „Іль паесе деі кампанелі“ оп. Льомбарда й Ранцата, 19.50 Сценки, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт. МІНХЕН (405) 9.30 Форт., 20.00, 21.00 „Мадам Батерфляй“ оп. Пуччінія, ПРАГА (470) 12.20 Розр. музика, солісти, орх., 16.00 Концерт військ. орх., 20.40, 21.00 Орх. концерт. 22.35 Форт. дуети, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 20.15 Спів, 15.15 Монольоги з подружого життя, 16.00 Театр Уяви, 17.00 Легка музика, РИМ (421) 15.30 „Отельо“ оп. Вердія. 21.00 Розр. концерт, 22.25 Концерт хору.

Подяка.

Дякуємо сердечно Всч. Отцям, Вп. Товаришам і Знайомим, Вп. Громадянам села Ситіхова й околиці та шкільним дітям за участь у похороні бл. п. МИХАЙЛА СЕНИЦІ, емер. управителя школи в Ситіхові. Окремо дякуємо гр. Іванові Вовкові за поміч, що її нам подав підчас недуги і похорону. Всім сердечне Спасибіг! **Дружина, донька, рідня**

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 15. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція. 6.33 Руханка. 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт. 12.40 Полудневий денник, 12.50 Дещо про вітаміни, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про Івасика, що виловився із Рокитою“, 15.00 Господарські вістки 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 А. Люіджіні: Єгипетський балет, симф. орх., гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фр. мль-Штотгарт: Фантазія з оп. „Роз Марі“, гр. пл., 16.10 Культурне життя столиці, 16.15 Музика з гр. пл., 16.30 Трансм. із Шікаго: Зїзд Ради союзу польських організацій в Америці, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Шуберт: „Чарівна арфа“ гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польща на паризькій виставі; Танки у вик. дутої орх., 19.50 Чотири мадригали Палестріни, капеля 20.15 Літер. новини, 20.35 Вечірній денник, 20.40 Актуальна гутірка, 21.50 Весняне попурі, трансм. з Відня, 21.55 „Гіпмсове щастя“, 22.05 Спортовий репортаж, 22.15 Мала орхестра, 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Неділя, 16. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Продукція у зорганізованих господарствах, 8.42 Фостер: Старий мурин, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранденник, коло год. 10.30 після богослуження „Всього потроха“, муз., спів із гр. пл., 17.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок; у перерві коло год. 13.00 Львівський театр нині й завтра, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Три баляди, словно-муз. авд., 15.00 Розр. музика, дута орх., 15.30 Для села: На зеленому Шлеську, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.20 Театр Уяви: Як святкували шевці у Шамотулах, 17.00 Симф. концерт, 19.00 „На вакаціях“, „Тіні“ Бол. Пруса, 19.15 Вок.-муз. концерт, 19.45 „Найгарніші дні Львова“ Генр. Збєжховського, 20.00 Продовження концерту, 20.20 Фрагмент із ситківкових змагань Польща-Чехословаччина, 20.25, 20.26, 20.35 Спорт. вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Весела Сирена. Травневий огляд, 21.30 Із нинішньої муз. творчости Львова: форт. спів, хор. 22.15 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА

У неділю 16. травня в год. 8.03 — „Рільнича Газета“. В год. 8.27 — рільнича бесіда. В год. 15.30 — фейлетон. В год. 18.45 — „Огляд рільничої преси“.

У понеділок 17. травня в год. 15.30 — слуховище.

У вівторок 18. травня в год. 12.5 — „Рільнича скринька“.

У середу 19. травня в год. 18.50 — бесіда п. н. „Краса і порядок у сільській хаті“.

У четвер 20. травня в год. 12.00 — бесіда „Люстрація господарств“. У пятницю 21. травня в год. 18.30 — „Огляд рільничої преси“. У суботу 22. травня в год. 12.50 — „Рільнича скринька“.

НІЧНІ КОНЦЕРТИ „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ“.

У травні місяці „Польське Радіо“ розпочинає на пробу надавати нічні концерти до год. 1-ої в ночі. Ці концерти надаватиме тільки львівська радіостанція, яка завдяки збільшенню енергії в антені до 50 квт, є тепер одною з найліпше чутних станцій.

Нічні концерти „Польського Радія“ мають значіння не тільки для слухачів у Польщі, які завдяки цьому матимуть можливість слухати музику до пізньої ночі, але також виконують важливу пропагандивну функцію, бо є вони одинокими авдиціями з Польщі після півночі.

У травні станція в Рашині і всі реґіональні станції кінчатимуть свою програму в год. 23.00. Лише напередодні свят реґіональні станції працюють до год. 23.30, а Лодзь у суботи — до год. 0.30. Варшава II. кінчатиме програму в год. 24.00. Львів в год. 1.00 у ночі.

Ріжні години скінчення програм мають свою основу в конечності достосувати години надачі до місцевих умовин життя на тереді засягу даної станції.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·33, 88·90, Долари американські 5.28·30, 5.26·00, долари канад. 5.28·30—5.26·00, Фльорени гол. 291·27—289·55, Франки фр. 23·74—23·60, Франки швайцарські 121·25—120·45, Фунти англ. 26·19—26·03, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·30—17·00. Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 135·03—134·03, Ліри італ. 23·70 — 23·00, Марки фінл. 11·58 —11·20, Марки нім. 124·00—121·00, Шил. австр. 99·20—98·00. Марки нім. срібні 134 131.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·50, Вугіль 18·30. Ліпльоп 13·00, 12·90, Норблин 62·00, Островець 24·00.
Тенденція вдержана.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 63·75, серія 82·00, 2. ем. 64·00, серія 84·25, 5 зеліян. 56·00, 6 дол. 52·50, купон 12·94, 4 прем. дол. 38·75, 38·25, 38.50, 7 стабіл. 365·00, купон 13·78, 4 консол. 53·00, 53·75, 52·50. ост. др.
Тенденція дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, 14. V.
За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·00—30·25
Пшениця збір. червона	29·00—29·25
Пшениця одн. біла	29·75—30·00
Пшениця зб. біла	29·00—29·25
Жито шт. I.	24·50—24·75
Жито шт. II.	24·25—24·50
Мука пшенич. разова до 95%,	32·50—33·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 13. травня н. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. н. р. .	0.18—0·19 „
копа яєць	2·65—2·70 „

Продажа масла і молока більшає, попит середній. Тенденція на масло та молоко зміч куюча, на яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 14. V. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре укисненi, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без запинку на ногах від 1.50 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не поймає.

ОПОВІСТКИ.

Взиваємо втретє бувших членів Т-ва Василишина Григорія і Годованця Даниила виплатити свої залеглости до каси Т-ва. — **Управа Самодоп. Т-ва Укр. Студ. Акад. Загр. Торг. у Львові** 923

Замість квітів на домовину бл. п. Теофіля Кисілевського, ем. упр. школи в Жабю зложив проф. Василь Боднар... [illegible] 10 зол. на Гімназію Р. Ш. в Тернополі.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.